

205.

93583-2

Na osnovu člana 6 stav 2 Zakona o porezu na nepokretnosti („Službeni list CG”, broj 25/19), Vlada Crne Gore, na sjednici od 10. februara 2022. godine, donijela je

**UREDBU
O IZMJENI I DOPUNI UREDBE O BLIŽIM
KRITERIJUMIMA I METODOLOGIJI ZA ODREĐIVANJE TRŽIŠNE
VRIJEDNOSTI NEPOKRETNOSTI**

Član 1

U Uredbi o bližim kriterijumima i metodologiji za određivanje tržišne vrijednosti nepokretnosti („Službeni list CG”, br. 62/21 i 132/21) poslije člana 9 dodaje se novi član koji glasi:

„Utvrđivanje osnovice poreza na nepokretnosti koje se vode u poslovnim knjigama

Član 9a

Osnovica poreza na nepokretnosti za obveznika poreza na nepokretnosti koji vodi poslovne knjige za 2022. godinu utvrđuje se na način da se kao tržišna vrijednost te nepokretnosti uzima vrijednost nepokretnosti koja je prikazana u njegovim poslovnim knjigama, u skladu sa propisima kojima se uređuje računovodstvo (fer vrijednost), sa stanjem na dan 31. decembra 2021. godine.

Ako obveznik poreza na nepokretnosti u poslovnim knjigama vrijednost nepokretnosti ne iskaže u skladu sa stavom 1 ovog člana, ili ne podnese poresku prijavu, porez na nepokretnosti obračunava se u skladu sa čl. 3 i 9 ove uredbe, odnosno zakonom kojim se uređuje poreska administracija.”

Član 2

U članu 11 stav 1 riječi: „1. januara 2023. godine” zamjenjuju se riječima: „15. februara 2022. godine”.

Član 3

Ova uredba stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 04-540

Podgorica, 10. februara 2022. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
prof. dr **Zdravko Krivokapić**, s.r.

Na osnovu člana 14 Zakona o eksproprijaciji („Službeni list RCG”, br. 55/00; 12/02 i 28/06 i „Službeni list CG”, br. 21/08, 30/17 i 75/18), Vlada Crne Gore, na sjednici od 23. decembra 2021. godine, donijela je

ODLUKU
O UTVRĐIVANJU JAVNOG INTERESA ZA
EKSPROPRIJACIJU NEPOKRETNOSTI U KO PELEV BRIJEG NA TERITORIJI
GLAVNOG GRADA PODGORICA RADI IZGRADNJE AUTOPUTA BAR-
BOLJARE, DIONICA SMOKOVAC - MATEŠEVO

Član 1

Utvrđuje se javni interes za eksproprijaciju nepokretnosti u Glavnom gradu Podgorica, i to:

KO Pelev Brijeg

a) potpuna eksproprijacija

1) kat. parcela broj 108/3, šuma 6. klase u površini od 17769 m², dio kat. parcele broj 108/2 (novi broj 108/6), šuma 6. klase u površini od 30209 m², dio kat. parcele broj 108/2 (novi broj 108/9), šuma 6. klase u površini od 159 m², dio kat. parcele broj 108/2 (novi broj 108/10), šuma 6. klase u površini od 153 m², dio kat. parcele broj 108/2 (novi broj 108/12), šuma 6. klase u površini od 135 m², dio kat. parcele broj 108/2 (novi broj 108/13), šuma 6. klase u površini od 114 m², i dio kat. parcele broj 108/2 (novi broj 108/14), šuma 6. klase u površini od 1812 m², upisane u list nepokretnosti broj 199 kao susvojina Marković Kosare 1/9, Marković Milentija 1/3, Marković Rumice 1/9, Marković Slobodana 1/9 i Nikolić Vere 1/3, i

b) nepotpuna eksproprijacija

2) dio kat. parcele broj 108/2, šuma 6. klase u površini od 22645 m², upisane u list nepokretnosti broj 199 kao susvojina Marković Kosare 1/9, Marković Milentija 1/3, Marković Rumice 1/9, Marković Slobodana 1/9 i Nikolić Vere 1/3.

Član 2

Svrha eksproprijacije je eksproprijacija nepokretnosti u KO Pelev Brijeg na teritoriji Glavnog grada Podgorica radi izgradnje autoputa Bar - Boljare, dionica Smokovac - Mateševo.

Član 3

Korisnik eksproprijacije je država Crna Gora - Ministarstvo kapitalnih investicija.

Član 4

Postupak eksproprijacije nepokretnosti iz člana 1 ove odluke, sprovede Uprava za katastar i državnu imovinu.

Član 5

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 04-6785

Podgorica, 23. decembra 2021. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
prof. dr **Zdravko Krivokapić**, s.r.

94270-2

207.

Na osnovu člana 17 Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti („Službeni list CG”, br. 80/10, 57/14 i 82/20), Vlada Crne Gore, na sjednici od 26. januara 2022. godine, donijela je

**ODLUKU
O IZMJENI ODLUKE O OBRAZOVANJU SAVJETA ZA
NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST**

Član 1

U Odluci o obrazovanju Savjeta za naučnoistraživačku djelatnost („Službeni list CG”, br. 33/21 i 95/21) u članu 3 stav 1 tač. 1 i 5 mijenjaju se i glase:

„1) dr Branko Bulatović, predstavnik Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta;
5) prof. dr Darko Bajić, Univerzitet Crne Gore, Mašinski fakultet;”.

Član 2

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 04-247

Podgorica, 26. januara 2022. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
prof. dr **Zdravko Krivokapić**, s.r.

Na osnovu člana 30 stav 5, a u vezi sa članom 27 Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti („Službeni list CG”, br. 12/18, 64/20 i 59/21), na predlog Instituta za javno zdravlje Crne Gore, Ministarstvo zdravlja donijelo je

**PROGRAM
OBAVEZNIH IMUNIZACIJA STANOVNIŠTVA PROTIV ODREĐENIH
ZARAZNIH BOLESTI NA TERITORIJI CRNE GORE ZA 2022. GODINU**

I. OPŠTI DIO

U 2022. godini sprovodi se:

a) obavezna imunizacija lica određenog uzrasta protiv sljedećih zaraznih bolesti:

- tuberkuloze,
- dječje paralize,
- difterije,
- tetanusa,
- velikog kašlja,
- malih boginja,
- epidemijskih zaušaka,
- crvenke,
- virusnog hepatitisa „B”, i
- hemofilusa influence tip b;

b) imunizacija lica po epidemiološkim i kliničkim indikacijama protiv:

- tuberkuloze,
- virusnog hepatitisa „B”,
- trbušnog tifusa,
- bjesnila,
- tetanusa,
- gripa,
- žute groznice,
- kolere,
- difterije,
- oboljenja izazvanih hemofilusom influence tipa b,
- meningokoknog meningitisa,
- oboljenja izazvanih streptokokusom pneumonije (pneumokokom),
- virusnog hepatitisa "A",
- humanog papiloma virusa (HPV),
- COVID-19 i
- drugih zaraznih bolesti.

II. OBAVEZNA IMUNIZACIJA LICA ODREĐENOG UZRASTA

1. Imunizacija protiv tuberkuloze

Vakcinaciji protiv tuberkuloze obavezno podliježu:

- a) djeca rođena u porodilištu prilikom otpusta iz porodilišta;

b) djeca rođena van porodilišta do navršenog drugog mjeseca života;

c) djeca koja nijesu vakcinisana do navršenog drugog mjeseca života, moraju se vakcinisati do kraja prve godine života.

Ako se iz bilo kojih razloga vakcinacija ne sprovede u utvrđenim rokovima, dijete će se vakcinisati u periodu od navršenih 12 mjeseci do navršenih pet godina života.

Imunizacija protiv tuberkuloze sprovodi se vakcinisanjem BCG vakcinom, koja se daje intradermalno u predio deltoidnog mišića, na spoju spoljne i zadnje strane lijeve nadlaktice u dozi od 0,05 ml (za odojčad - djeca do navršenih 12 mjeseci starosti) odnosno 0,1 ml (za lica starija od 12 mjeseci starosti), odnosno prema uputstvu proizvođača vakcine.

Imunizacija djece u prvoj godini života obavlja se bez prethodnog tuberkuloznog testiranja (PPD test), a svih ostalih lica koje podležu imunizaciji uz prethodno testiranje PPD testom.

Testiranje se obavlja intradermalnim ubrizgavanjem 0,1 ml tuberkuloznog preparata (2 tuberkulinske jedinice PPD) u prednju stranu lijeve podlaktice, na spoju srednje i gornje trećine.

Reakcija se očitava u periodu od 72 do 96 časova nakon sprovedenog testa, pri čemu se plastičnim providnim lenjirom koji ima podioke u mm mjeri samo prečnik (promjer) infiltrata odnosno induracije a ne promjer crvenila (eritema). Ako je promjer induracije šest ili više mm reakcija se smatra pozitivnom. Vakcinišu se samo lica kod kojih se test smatra negativnim (promjer induracije manji od šest mm).

2. Imunizacija protiv dječje paralize

Imunizacija protiv dječje paralize sprovodi se vakcinisanjem i revakcinisanjem.

Vakcinacija (primoimunizacija) protiv dječje paralize sprovodi se vakcinom od inaktiviranih (mrtvih) uzročnika (IPV) ili u slučaju epidemioloških indikacija, a na osnovu preporuka Svjetske zdravstvene organizacije (SZO), odnosno Instituta za javno zdravlje Crne Gore (u daljem tekstu: Institut) živom oralnom dvotipnom polio vakcinom (bOPV) ili odgovarajućom monotipnom oralnom polio vakcinom (mOPV).

IPV vakcina se daje u formi kombinovane petovalentne vakcine (DTaP-IPV-Hib) ili u slučaju postojanja kontraindikacija na DTaP i/ili Hib komponentu kombinovane petovalentne vakcine u formi pojedinačne inaktivisane vakcine (IPV).

Vakcinacija sa DTaP-IPV-Hib ili IPV sprovodi se sa tri doze u razmacima koji ne smiju biti kraći od četiri nedjelje.

Ukoliko postoji indikacija za sprovođenje vakcinacije sa bOPV ili mOPV, ona se sprovodi sa tri doze, ukapavanjem dvije kapi vakcine u usta, u razmacima koji ne smiju biti kraći od šest nedjelja, osim u slučaju postojanja epidemioloških indikacija kada razmak može da bude i kraći.

Revakcinisanje protiv dječje paralize sprovodi se davanjem jedne doze žive oralne dvotipne vakcine (bOPV) ili jedne doze inaktivirane polio vakcine (IPV) koja može da se da u formi pojedinačne vakcine ili u formi neke od kombinovanih vakcina (DTaP-IPV, DTP-IPV, DTaP-IPV-Hib, DTaP-IPV-Hib-HepB, DT-IPV, dT-IPV i dr.), osim u slučajevima imunodeficijencije kada se daje isključivo inaktivirana polio vakcina (IPV) bilo u formi pojedinačne ili u formi kombinovane vakcine.

Vakcinisanjem se obuhvataju:

a) djeca od navršena dva mjeseca do navršenih šest mjeseci života, a najkasnije do navršenih 12 mjeseci života, i

b) djeca od navršenih 12 mjeseci do navršenih 14 godina života, ako ranije nijesu vakcinisana ili ako nema dokaza o izvršenoj vakcinaciji.

Revakcinisanjem se obuhvataju djeca koja su potpuno vakcinisana sa tri doze polio vakcine nezavisno od farmakološkog oblika u kojem je aplikovana (DTaP-IPV-Hib, IPV, OPV itd.), i to:

a) djeca u drugoj godini života, pri čemu je od posljednje doze polio vakcine prošlo najmanje godinu dana;

b) djeca pri upisu u prvi razred osnovne škole, koja su ranije potpuno vakcinisana i revakcinisana sa jednom dozom;

c) djeca u završnom razredu osnovne škole, koja su ranije potpuno vakcinisana i revakcinisana sa dvije doze, i

d) djeca rođena poslije 1. januara 2013. godine, koja su po prvi put potpuno vakcinisana u toku 2018. godine.

Revakcinisanje ove djece vrši se po isteku jedne godine od dana završenog potpunog vakcinisanja, a najranije po isteku šest mjeseci, u slučaju uspostavljenih epidemioloških indikacija.

Dodatne aktivnosti u okviru Plana i programa za odstranjivanje, iskorjenjivanje i održavanje statusa države slobodne od pojedinih zaraznih bolesti sprovodiće se na osnovu odluke organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja zasnovanih na preporukama SZO, odnosno preporukama Instituta i Koordinacionog tijela za prevenciju, odstranjivanje i iskorjenjivanje zaraznih bolesti.

3. Imunizacija protiv difterije, tetanusa i velikog kašlja

Imunizacija protiv difterije, tetanusa i velikog kašlja sprovodi se vakcinisanjem i revakcinisanjem vakcinom koja sadrži komponente protiv difterije, tetanusa i velikog kašlja.

Vakcinisanjem (primoimunizacijom) se obuhvataju:

a) djeca u prvoj godini života od navršenih dva mjeseca života do navršenih šest mjeseci života, i

b) djeca od navršenih 12 mjeseci života do navršenih pet godina života, ako ranije nijesu vakcinisana ili nijesu potpuno vakcinisana ili ako nema dokaza o izvršenoj vakcinaciji.

Vakcinisanje se sprovodi davanjem tri doze kombinovane petovalente vakcine koja sadrži komponente protiv difterije, tetanusa, velikog kašlja - acelularna forma, inaktivirana forma uzročnika dječje paralize i hemofilusa influence tip b (DTaP-IPV- Hib) ili u slučaju kontraindikacija na IPV i/ili Hib komponente kombinovane petovalente vakcine, sa DTaP-IPV ili DTaP vakcinom. U zavisnosti od stanja na tržištu vakcina sa acelularnom komponentom pertusisa, vakcinacija se može sprovoditi i sa DTwP vakcinom koja sadrži inaktiviranu cjelocelijsku pertusis komponentu.

Vakcina se daje intramuskularno u deltoidni mišić ili antero-lateralni dio natkoljenice (bedra) u zavisnosti od uzrasta djeteta. Razmak između doza ne smije biti kraći od jednog mjeseca. Izuzetno, ako je razmak između doza veći od pet mjeseci, imunizaciju treba nastaviti bez ponavljanja doza vakcine.

Revakcinisanjem se obuhvataju:

a) djeca u drugoj godini života koja su potpuno vakcinisana sa tri doze DTaP-IPV-Hib ili DTaP ili DTP vakcine. Ovu djecu treba revakcinisati po isteku jedne godine od dana završenog vakcinisanja, a najranije po isteku šest mjeseci, u slučaju potrebe, i epidemioloških indikacija, i

b) djeca rođena poslije 1. januara 2013. godine, koja su prvi put potpuno vakcinisana u toku 2018. godine i to po isteku jedne godine od dana završenog vakcinisanja, a najranije po isteku šest mjeseci u slučaju potrebe.

Revakcinisanje se sprovodi davanjem jedne doze DTaP vakcine ili u slučaju njenog nedostatka sa DTaP-IPV ili DTaP-IPV-Hib ili DTaP-IPV-Hib-HepB ili DTwP vakcinom.

4. Imunizacija protiv difterije i tetanusa

Imunizacija protiv difterije i tetanusa sprovodi se vakcinisanjem i revakcinisanjem kombinovanom vakcinom protiv difterije i tetanusa (u daljem tekstu: DT vakcinom) i kombinovanom vakcinom protiv difterije i tetanusa za odrasle (u daljem tekstu: dT vakcinom).

Vakcinisanje obuhvata:

a) djecu od navršениh pet godina života do navršениh 18 godina života, ako ranije nijesu vakcinisana, ili nijesu potpuno vakcinisana, ili ako nema dokaza o izvršenoj vakcinaciji, i

b) djecu od navršena dva mjeseca života do navršениh pet godina života, sa kontraindikacijom na pertusis komponentu DTaP-IPV-Hib, DTaP ili DTP vakcine.

Vakcinisanje djece od navršениh pet godina života do navršениh sedam godina života sprovodi se davanjem dvije doze DT vakcine u razmaku od jednog do tri mjeseca, a vakcinisanje djece poslije navršениh sedam do navršениh 18 godina života sprovodi se davanjem dvije doze dT vakcine u razmaku od jednog do tri mjeseca.

Djeca sa kontraindikacijom na pertusis komponentu od dva mjeseca života do 12 mjeseci života, vakcinišu se sa tri doze DT vakcine, a od 12 mjeseci života do pete godine života vakcinišu se sa dvije doze DT vakcine u razmaku od jednog do tri mjeseca.

Revakcinisanje DT vakcinom obuhvata:

a) djecu pri upisu u prvi razred osnovne škole do navršениh sedam godina života, koja su ranije uredno vakcinisana i revakcinisana sa vakcinama koje sadrže komponentu difterije i tetanusa (DTP, DTaP, DTaP-IPV-Hib ili drugom vakcinom), i

b) djecu od navršениh pet godina života do navršениh sedam godina života koja su prvi put potpuno vakcinisana u toku 2018. godine DT vakcinom i to po isteku jedne godine od dana završenog vakcinisanja.

Revakcinisanje dT vakcinom obuhvata:

a) djecu u završnom razredu osnovne škole, koja su ranije uredno vakcinisana i revakcinisana sa vakcinama koje sadrže komponentu difterije i tetanusa (DTP, DTaP, DT, dT ili drugom vakcinom),

b) učenike u završnom razredu srednje škole, koji su ranije potpuno vakcinisani i revakcinisani protiv tetanusa sa DTP, DTaP, DTaP-IPV-Hib, DT, dT ili nekom drugom vakcinom koja sadrži komponentu tetanusa, i

c) djecu od navršениh sedam godina života do navršениh 18 godina života koja su prvi put potpuno vakcinisana u toku 2018. godine dT vakcinom i to po isteku jedne godine od dana završenog vakcinisanja.

Revakcinisanje protiv difterije i tetanusa sprovodi se davanjem jedne doze DT ili dT vakcine ili DT-IPV ili dT-IPV ili sličnim kombinovanim vakcinama koje sadrže difteričnu i tetanusnu komponentu u koncentraciji odgovarajućoj za uzrast lica koje prima revakcinu.

Vakcina protiv difterije i tetanusa aplikuje se intramuskularno u deltoidni mišić, odnosno u skladu sa uputstvom proizvođača.

5. Imunizacija protiv malih boginja, zaušaka i crvenke

Imunizacija protiv malih boginja, zaušaka i crvenke sprovodi se vakcinisanjem i revakcinisanjem kombinovanom živom atenuiranom vakcinom protiv malih boginja, zaušaka i crvenke (u daljem tekstu: MMR vakcina).

Vakcinisanjem se obuhvataju:

- a) djeca od navršanih 12 mjeseci života, a najkasnije do navršanih 15 mjeseci života, i
- b) djeca od navršanih 15 mjeseci života do navršanih 14 godina života koja iz bilo kojih razloga, osim trajnih kontraindikacija, nijesu ranije vakcinisana.

Vakcinacija protiv malih boginja (MMR vakcinom) može se započeti kod djece uzrasta od navršanih šest mjeseci života do 12 mjeseci života ukoliko Institut ili teritorijalno nadležna epidemiološka služba utvrdi postojanje epidemioloških indikacija za vakcinaciju. Kod ove djece neophodno je sprovesti ponovnu vakcinaciju u uzrastu od navršanih 15 mjeseci života do 24 mjeseca života sa jednom dozom MMR vakcine.

Vakcinisanje se sprovodi davanjem jedne doze MMR vakcine duboko supkutano ili intramuskularno u dozi od 0,5 ml u predio deltoidnog mišića, odnosno prema uputstvu proizvođača.

Revakcinisanjem se obuhvataju:

- a) djeca prilikom upisa u prvi razred osnovne škole, i
- b) djeca koja iz bilo kog razloga (osim trajnih kontraindikacija) nijesu revakcinisana prilikom upisa ili tokom prvog razreda osnovne škole i to prvom sljedećom prilikom ili u šestom razredu osnovne škole, odnosno u uzrastu od 11 do 13 godina života.

U slučaju postojanja epidemioloških indikacija revakcinacija se može sprovesti i ranije u skladu sa procjenom i prijedlogom teritorijalno nadležne epidemiološke službe i to već poslije mjesec dana od prve doze.

Revakcinisanje se sprovodi davanjem jedne doze MMR vakcine koja se daje duboko supkutano ili intramuskularno u deltoidni mišić.

Dodatne aktivnosti u okviru programa eliminacije malih boginja i kongenitalne rubele sprovodiće se na osnovu odluka organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja, na osnovu preporuka SZO odnosno Instituta i Koordinacionalnog tijela za prevenciju, odstranjivanje i iskorjenjivanje zaraznih bolesti.

6. Imunizacija protiv virusnog hepatitisa „B”

Imunizacija protiv virusnog hepatitisa „B” sprovodi se pojedinačnom vakcinom protiv hepatitisa „B” proizvedenom metodom genetskog inženjeringa, koja se, u slučaju uspostavljenih indikacija, može dati već u uzrastu novorođenčeta tj. neposredno nakon rođenja.

Vakcinisanjem se obuhvataju:

- a) djeca od navršena dva mjeseca života do navršanih 12 mjeseci života,
- b) djeca od navršanih 12 mjeseci života do navršanih pet godina života, ako ranije nijesu vakcinisana ili nijesu potpuno vakcinisana ili ako nema dokaza o izvršenoj vakcinaciji, i
- c) novorođenčad HBsAg pozitivnih majki tokom dva do 12 časova, a najkasnije 24 časa po rođenju.

Vakcinisanje djece od navršena dva mjeseca života do navršanih 12 mjeseci života, odnosno do navršanih pet godina života, sprovodi se davanjem tri doze vakcine protiv virusnog hepatitisa "B".

Prva doza vakcine se može dati istovremeno sa prvom dozom DTaP-IPV-Hib vakcine ili se može dati sa navršena tri mjeseca nezavisno od DTaP-IPV-Hib vakcine.

Druga doza vakcine se daje u razmaku koji ne smije biti kraći od jednog mjeseca od date prve doze.

Treća doza vakcine daje se najranije šest mjeseci od davanja prve doze vakcine.

Vakcinisanje novorođenčadi HBsAg pozitivnih majki sprovodi se davanjem četiri doze vakcine protiv hepatitisa "B". Prva doza daje se u porodilištu tokom dva do 24 časa po rođenju.

Druga doza daje se nakon mjesec dana od prve doze, treća doza nakon mjesec dana od druge doze, a četvrta doza kada dijete napuni 12 mjeseci. Istovremeno sa prvom dozom vakcine, najdjelotvornije tokom 12 sati od momenta porođaja, novorođenče dobija intramuskularno hepatitis „B” imunoglobulin u količini koju preporučuje proizvođač.

Vakcina protiv virusnog hepatitisa „B” aplikuje se isključivo intramuskularno, i to:

- a) kod veće djece i odraslih lica u deltoidni mišić, i
- b) kod novorođenčadi i male djece u antero-lateralni dio natkoljenice (bedra).

Novorođenčad i odojčad dobijaju pedijatrijsku dozu vakcine (0,5 ml). Vakcina se može aplikovati istovremeno ili u bilo kom razmaku sa svim ostalim vakcinama iz programa obaveznih imunizacija, kao i sa imunoglobulinima.

7. Imunizacija protiv hemofilusa influence tipa b

Vakcinacija protiv oboljenja izazvanih Haemophilus-om influenzae tipa b sprovodi se konjugovanom Hib vakcinom u formi kombinovane petovalente (DTaP-IPV-Hib vakcinom) ili u slučaju kontraindikacija na IPV i/ili DTaP komponente kombinovane petovalente vakcine, vakcinacija se sprovodi sa pojedinačnom konjugovanom Hib vakcinom.

Vakcinisanjem se obuhvataju:

a) djeca od navršena dva mjeseca života do navršenih šest mjeseci života, a najkasnije do navršenih 12 mjeseci života, i

b) djeca od navršenih 12 mjeseci do navršenih pet godina života, ako ranije nijesu vakcinisana ili nijesu potpuno vakcinisana ili ako nema dokaza o izvršenoj vakcinaciji.

Vakcinacija djece uzrasta do 12 mjeseci vrši se davanjem tri doze kombinovane petovalente vakcine (DTaP-IPV-Hib) ili pojedinačne konjugovane Hib vakcine sa razmakom između pojedinih doza od jednog do dva mjeseca.

Vakcinacija djece uzrasta od navršenih godinu do navršenih pet godina života vrši se davanjem jedne doze pojedinačne konjugovane Hib vakcine.

Revakcinisanjem se obuhvataju:

a) djeca potpuno vakcinisana do navršene prve godine života, i

b) djeca koja su započela sa vakcinacijom do navršene prve godine života.

Revakcinisanje se vrši davanjem jedne doze pojedinačne konjugovane Hib vakcine ili u formi kombinovane vakcine DTaP-IPV-Hib ili DTaP-IPV-Hib-HepB i sl., godinu dana poslije potpuno završene vakcinacije.

Kod novorođenčadi i male djece, konjugovana Hib vakcina se daje intramuskularno u anterolateralni dio natkoljenice, a kod veće djece u deltoidni mišić, odnosno u skladu sa uputstvom proizvođača.

III. IMUNIZACIJE PO EPIDEMIOLOŠKIM I KLINIČKIM INDIKACIJAMA

1. Imunizacija protiv virusnog hepatitisa „B”

Imunizacija protiv virusnog hepatitisa „B” sprovodi se vakcinisanjem i revakcinisanjem vakcinom protiv hepatitisa „B” proizvedenom metodom genetskog inženjeringa.

Obaveznoj imunizaciji protiv virusnog hepatitisa „B” podliježu:

a) lica u zdravstvenim i drugim organizacijama koja u vršenju svojih poslova dolaze u neposredan kontakt sa inficiranim licima i infektivnim materijalom (krv, ekskreti, sekreti);

b) ostale rizične grupe:

- lica koja boluju od hemofilije,

- bolesnici na hemodijalizi,

- polni partneri HBsAg pozitivnih lica,

- štíćenici ustanova za mentalno oboljela lica,

- intravenski korisnici psihoaktivnih supstanci,

- oboljeli od insulin zavisnog tipa šećerne bolesti, i

- lica koja su smještena u ustanovama za izvršenje krivičnih sankcija. Vakcina se aplikuje isključivo duboko intramuskularno, i to:

a) kod veće djece i odraslih lica u deltoidni mišić, i

b) kod novorođenčadi i male djece u antero-lateralni dio natkoljenice.

Preekspoziciona vakcinacija protiv virusnog hepatitisa „B” sprovodi se sa tri doze vakcine protiv virusnog hepatitisa „B” koja odgovara uzrastu vakcinisanog lica i to po šemi: prvog,

30. i 180. dana od utvrđivanja indikacije (0, 1 i 6 mjeseci).

Za vakcinaciju djece mlađe od deset godina daje se dječja doza (0,5 ml), a za vakcinaciju lica starijih od deset godina doza za odrasle (1 ml), odnosno prema uputstvu proizvođača.

Vakcinacija lica koja su imala akcident sa infektivnim materijalom (postekspoziciona vakcinacija) sprovodi se sa četiri doze po šemi: 0, 1, 2 i 12 mjeseci.

Nevakcinisana i nepotpuno vakcinisana lica koja su imala akcident sa infektivnim materijalom obavezno se zaštićuju intramuskularnim davanjem hepatitis B imunoglobulina u količini koju preporučuje proizvođač, odmah po akcidentu, najdjelotvornije tokom 12 sati od momenta akcidenta, odnosno prema uputstvu proizvođača. Istovremeno sa davanjem hepatitis „B” imunoglobulina obavezno treba sprovesti kompletnu vakcinaciju protiv virusnog hepatitisa „B”.

Vakcinacija pacijenata prije stupanja na hemodijalizu sprovodi se sa četiri doze po šemi: 0, 1, 2 i 6 mjeseci. Za vakcinaciju pacijenata koji su već započeli program hemodijalize daje se dvostruka doza za određeni uzrast.

Revakcinacija se sprovodi u slučajevima imunodeficijencije i kod bolesnika na hemodijalizi, davanjem jedne doze pomenute vakcine, pet godina poslije potpuno sprovedene vakcinacije.

2. Imunizacija protiv trbušnog tifusa

Imunizacija protiv trbušnog tifusa sprovodi se vakcinisanjem i revakcinisanjem vakcinom protiv trbušnog tifusa prema uputstvu proizvođača.

Postojanje epidemioloških indikacija za obaveznu imunizaciju protiv trbušnog tifusa i vrstu vakcine utvrđuje epidemiološka služba nadležnog doma zdravlja, odnosno Instituta.

3. Imunizacija protiv bjesnila

Obavezna imunizacija protiv bjesnila sprovodi se davanjem vakcine protiv bjesnila proizvedene na kulturi ćelija.

3.1. Postekspoziciona zaštita

Obavezna imunizacija protiv bjesnila obuhvata svako lice izloženo potencijalnoj infekciji virusom bjesnila, i to:

a) lice koje je ugrizla ili na drugi način ozlijedila bijesna ili na bjesnilo sumnjiva divlja ili domaća životinja,

b) lice koje je ugrizao ili na drugi način ozlijedio pas ili mačka koji u toku deset dana od dana ozljede lica pokazuju znake bjesnila, uginu, budu ubijeni ili odlutaju, a bjesnilo kod životinje se ne može isključiti laboratorijskim pregledom,

c) lice koje je ugrizao ili na drugi način ozlijedio pas ili mačka nepoznatog vlasnika, koji se ne mogu držati pod desetodnevnom veterinarskom kontrolom, i

d) lice koje se moglo zaraziti virusom bjesnila preko sluzokože ili oštećene kože.

Imunizacija se sprovodi odmah po utvrđivanju indikacije intramuskularnim davanjem pet doza vakcine u deltoidni mišić ili kod male djece u anterolateralni predio butnog mišića, naizmjenično u naspramnu ruku odnosno nogu, po šemi: 0, 3, 7, 14 i 28 dana.

Istovremeno sa davanjem prve doze vakcine protiv bjesnila, sprovodi se seroprofilaksa protiv bjesnila shodno smjernicama SZO (u nastavku), davanjem ozlijeđenom licu sa povredom klasifikovanom u III kategoriju po težini povrede, odgovarajuće doze (20 I.J. na 1 kg tjelesne mase) humanog antirabičnog imunoglobulina (u daljem tekstu: HRIG). Potrebna količina HRIG-a na smije da se prekorači.

HRIG se daje ozlijeđenom licu sa povredom klasifikovanom u III kategoriju po težini, bez obzira na vrijeme proteklo od ekspozicije virusu bjesnila, a njegova naknadna aplikacija se može izvršiti najkasnije do osmog dana od dana početka vakcinacije, odnosno prema uputstvu proizvođača.

Kategorije težine povrede na osnovu vrste kontakta sa divljom ili domaćom životinjom za koju se misli ili je potvrđeno da ima bjesnilo ili životinjom koja se ne može staviti pod nadzor, koje su grupisane u tri kategorije, i to:

a) **I kategorija:** dodirivanje ili hranjenje životinja, lizanje neoštećene kože – preporuka za liječenje nema ukoliko se može pribaviti pouzdana istorija slučaja,

b) **II kategorija:** grickanje nepokrivene kože, manje ogrebotine ili oderotine bez krvarenja, lizanje oštećene kože – preporuka je da se odmah da vakcina,

c) **III kategorija** - jedan ili više ujeda kroz kožu ili ogrebotina, kontaminacija sluznica pljuvačkom životinje - preporuka je odmah dati antirabijski imunoglobulin i vakcinu.

HRIG se infiltruje u i oko rane, a ostatak potrebne količine se daje intramuskularno u glutealnu regiju, odnosno prema uputstvu proizvođača.

Kod lica koja su kompletno vakcinisana protiv bjesnila primjenom savremenih vakcina protiv bjesnila sa kulture ćelije, koje preporučuje SZO, a od posljednje doze nije prošlo više od pet godina, nakon ponovno utvrđene indikacije sprovodi se vakcinacija po šemi 0 i 3 dana, bez davanja HRIG-a, odnosno prema uputstvu proizvođača.

Kod lica koja su nekompletno vakcinisana ili kod kojih postoji dokazana imunosupresija, ili kod kojih je prošlo više od pet godina od vakcinacije nakon ponovo utvrđene indikacije sprovodi se kompletna aktivna i pasivna imunizacija (HRIG i pet doza vakcine), odnosno prema uputstvu proizvođača.

Istovremeno sa vakcinacijom protiv bjesnila sprovodi se, po potrebi, vakcinacija protiv tetanusa, u skladu sa vakcinalnim statusom povrijeđenog.

3.2. Preekspoziciona zaštita

Preekspozicionoj imunizaciji protiv bjesnila podliježu lica koja su profesionalno ugrožena izlaganju virusu bjesnila, kao što su:

- a) laboratorijski radnici koji mogu biti neposredno izloženi virusu bjesnila,
- b) veterinarski tehničari i higijeničari,
- c) veterinari,
- d) lovočuvari,
- e) šumari,
- f) preparatori životinja,
- g) krznari,
- h) lica koja profesionalno dolaze u kontakt sa slijepim miševima.

Preekspoziciona imunizacija se sprovodi davanjem tri doze vakcine protiv bjesnila i to: 0, 7 i 21 ili 28 dana.

Nakon godinu dana, lica za koja se preporučuje preekspoziciona zaštita treba da prime jednu dozu vakcine kao revakcinu. Takođe, lica treba periodično (na svakih šest do 24 mjeseci u zavisnosti od stepena i mogućnosti izloženosti virusu bjesnila) da provjeravaju titar zaštitnih antitijela. Ukoliko dođe do pada titra zaštitnih neutrališućih antitijela ispod vrijednosti od 0,5 I.J./ml, neophodno je da prime jednu dozu revakcine i nakon toga ponovo izmjere titar antitijela.

U slučaju da ne postoji mogućnost da se izmjeri titar zaštitnih antitijela, ova lica treba da prime po jednu dozu revakcine na svakih pet godina, odnosno prema uputstvu proizvođača.

4. Imunizacija protiv tetanusa kod povrijeđenih lica

Obavezna imunizacija protiv tetanusa kod povrijeđenih lica sprovodi se vakcinisanjem i revakcinisanjem adsorbovanom tetanusnom toksoidnom (TT) vakcinom i humanim antitetanusnim imunoglobulinom po sljedećem postupku:

a) vakcinacija povrijeđenih lica koja nijesu vakcinisana ili su nepotpuno vakcinisana, ili za koja nema dokaza o imunizaciji protiv tetanusa, sprovodi se davanjem dvije doze vakcine protiv tetanusa u razmaku od četiri do šest nedjelja. Ova lica se revakcinišu poslije godinu dana od završene vakcinacije,

b) povrijeđena lica koja su potpuno vakcinisana i revakcinisana protiv tetanusa, a od posljednje doze do povrede je prošlo više od deset godina, dobijaju jednu dozu vakcine (booster),

c) povrijeđena lica koja su potpuno vakcinisana ili revakcinisana protiv tetanusa, a od posljednje doze do povrede je prošlo više od pet, a manje od deset godina, dobijaju samo jednu dozu vakcine (booster), i

d) povrijeđena lica koja su kompletno vakcinisana i revakcinisana protiv tetanusa, a od posljednje doze do povrede je prošlo manje od pet godina, ne treba da dobiju ni vakcinu ni antitetanusni imunoglobulin (u daljem tekstu: HTIg).

Lica iz tač. a i b istovremeno sa vakcinom dobijaju HTIg u dozi od najmanje 250 i.j.

Vakcina protiv tetanusa i HTIg aplikuju se intramuskularno u deltoidni mišić ili anterolateralni dio femoralne regije u zavisnosti od uzrasta lica koje prima vakcinu (vakcina u jedan a imunoglobulin u drugi ekstremitet).

5. Imunizacija protiv gripa

Imunizacija protiv gripa sprovodi se inaktivisanim vakcinama protiv gripa spravljenim od cijelih virusa, "SPLIT" ili "SUBUNIT" vakcinama koje sadrži djelove virusa odgovorne za imunitet.

Prema epidemiološkim i kliničkim indikacijama, imunizacija se sprovodi kod:

a) lica starijih od šest mjeseci života sa hroničnim bolestima i to: hroničnim poremećajima disajnih puteva, plućnog parenhima (posebno astme) i kardiovaskularnog sistema; sa hroničnim metaboličkim poremećajima (šećerna bolest); hroničnom bubrežnom disfunkcijom i različitim tipovima imunosupresije uključujući osobe sa HIV/AIDS-om i primaocce transplantata; hronično oboljelih lica smještenih u stacionarima;

b) lica starijih od 65 godina života;

c) lica smještenih u kolektivnom smještaju;

d) zdravstvenih radnika, zdravstvenih saradnika i pomoćnih radnika zaposlenih u zdravstvenim ustanovama, a naročito u odjeljenjima intenzivne njege, neonatalne njege i stacionarima za hronično oboljela lica.

Za zaštitu djece uzrasta od šest mjeseci života do osam godina života koriste se "SPLIT" i "SUBUNIT" vakcine. Djeca od šest mjeseci do tri godine života, koja se prvi put vakcinišu, dobijaju dvije dječje doze ove vakcine od 0,25 ml u razmaku od 30 dana. Djeca uzrasta od tri do osam godina života, koja se prvi put vakcinišu, dobijaju dvije doze vakcine za odrasle (0,5 ml.) u razmaku od 30 dana.

Lica starija od osam godina života mogu se vakcinisati cijelom virusnom "SPLIT" ili "SUBUNIT" vakcinom davanjem jedne doze vakcine za odrasle (0,5 ml).

Vakcina se aplikuje intramuskularno ili duboko subkutano u deltoidnu regiju, odnosno u skladu sa uputstvom proizvođača.

U slučaju proglašavanja pandemije gripa odnosno pojave novog podtipa ili nove varijante virusa influence, upotrebljava se vakcina napravljena od soja ili sojeva virusa koje SZO proglasi pandemijskim i za koje da zvaničnu preporuku da se od njih pravi protivpandemijska vakcina.

Protivpandemijska vakcina ili vakcine se aplikuju u skladu sa uputstvom proizvođača odobrenim od strane nacionalnog regulatornog tijela, u skladu sa posebnim zakonom.

6. Imunizacija protiv žute groznice

Obaveznoj imunizaciji protiv žute groznice podliježu lica koja putuju u zemlju u kojoj postoji ova bolest ili u zemlju koja zahtijeva imunizaciju protiv te bolesti, a sprovodi se davanjem jedne doze vakcine najkasnije deset dana prije polaska na putovanje.

7. Imunizacija protiv kolere

Obavezna imunizacija protiv kolere sprovodi se kod lica koja putuju u zemlju koja zahtijeva vakcinaciju protiv te bolesti, a vakcinacija se sprovodi prema uputstvu proizvođača.

8. Imunizacija protiv difterije

Obaveznoj imunizaciji protiv difterije podliježu lica starija od 25 godina koja putuju u zemlju u kojoj postoji ta bolest u epidemijskom obliku ili prema zahtjevu zemlje u koju lica putuju.

Za lica od 25 do 45 godina života imunizacija se sprovodi davanjem jedne doze dT vakcine.

Za lica starija od 45 godina života imunizacija se sprovodi davanjem dvije doze pomenute vakcine u razmaku od jednog do tri mjeseca i davanjem treće doze šest do 12 mjeseci nakon aplikovanja druge doze vakcine.

9. Imunizacija protiv oboljenja izazvanih hemofilusom influence tipa b

Vakcinacija protiv oboljenja izazvanih hemofilusom influence tipa b sprovodi se konjugovanom Hib vakcinom, prema kliničkim i epidemiološkim indikacijama, kod lica starijih od dvije godine života, bez obzira na prethodni vakcinalni status, u sljedećim slučajevima:

- a) transplatacija organa i tkiva,
- b) hiposplenija i asplenija nezavisno od uzroka,
- c) srpasta anemija,
- d) hemioterapija i terapija zračenjem kod malignih tumora,
- e) kod drugih klinički utvrđenih imunodeficijencija.

Vakcinacija se sprovodi davanjem jedne doze vakcine u sljedećim slučajevima:

- a) ukoliko se vakcina daje najmanje 14 dana prije planirane transplantacije, elektivne splenektomije, terapije zračenjem ili hemioterapije kod malignih tumora,
- b) kod asimptomatske HIV infekcije.

Vakcinacija se sprovodi sa dvije doze u razmaku koji ne smije biti kraći od mjesec dana u sljedećim slučajevima:

- a) poslije izvršene transplantacije organa i tkiva u toku imuno-supresivne terapije, a prema savjetu imunologa (može se razmotriti i potreba davanja treće doze ukoliko ne postoje mogućnosti da se izvrši provjera imunološkog odgovora pacijenta),
- b) kada slezina nije u funkciji, kod oslabljene funkcije slezine ili nakon izvršene splenektomije bez obzira da li je zaostalo splenično tkivo u formi akcesornih slezina ili slično a nakon što se pacijentovo stanje stabilizuje poslije operativnog zahvata,
- c) srpaste anemije,
- d) u toku hemioterapije ili terapije zračenjem malignih tumora,
- e) simptomatske HIV infekcije,
- f) kod drugih klinički utvrđenih imunodeficijencija.

10. Imunizacija protiv meningokoknog meningitisa

Imunizacija protiv meningokoknog meningitisa sprovodi se polisaharidnom vakcinom po epidemiološkim i kliničkim indikacijama kod osoba starijih od dvije godine života.

Epidemiološke i kliničke indikacije za primjenu vakcine protiv meningokoknog meningitisa su:

- a) anatomska i funkcionalna asplenija ili hiposplenija (splenektomija i srpasta anemija),

- b) imunodeficijencija komplementa (C5-C9),
- c) putovanja u zemlje u kojima je ova bolest endemična ili u zemlje koje zahtijevaju imunizaciju protiv ove bolesti,
- d) lica u kontaktu sa licima oboljelim od meningokoknog meningitisa (kontakt u dječjim i stacionarnim ustanovama, porodici i dr.).

Imunizacija se sprovodi davanjem jedne doze vakcine protiv meningokoknog meningitisa najkasnije 15 dana prije započetog putovanja, a kod ostalih indikacija odmah po utvrđivanju indikacije.

Revakcinacija se sprovodi poslije tri godine od izvršene vakcinacije.

Vakcina protiv meningokoknog meningitisa daje se supkutano u dozi od 0,5 ml, odnosno prema uputstvu proizvođača.

11. Imunizacija protiv oboljenja izazvanih streptokokom pneumonije (pneumokokom)

Imunizacija protiv oboljenja izazvanih streptokokom pneumonije (pneumokokom) vrši se polisaharidnom ili konjugovanom vakcinom po epidemiološkim i kliničkim indikacijama, u sljedećim slučajevima:

- a) anatomska i funkcionalna asplenija ili hiposplenija (npr. splenektomija),
- b) srpasta anemija,
- c) hronične kardiovaskularne i plućne bolesti,
- d) šećerna bolest,
- e) hronična oboljenja jetre,
- f) hronična oboljenja bubrega,
- g) alkoholizam,
- h) maligne neoplazme,
- i) nefrotski sindrom,
- j) transplatacija organa i tkiva,
- k) kohlearni implantati,
- l) simptomatska i asimptomatska HIV infekcija, i
- m) kod lica starijih od 65 godina smještenih u kolektivnom smještaju (starački domovi, liječilišta i dr.).

Kod lica starijih od dvije godine života, vakcinacija se sprovodi jednom dozom polisaharidne vakcine ili konjugovane vakcine.

Kod djece mlađe od dvije godine života koristi se konjugovana vakcina sa odgovarajućim brojem doza u skladu sa uputstvom proizvođača.

Revakcinacija polisaharidnom vakcinom se sprovodi najmanje tri godine nakon vakcinacije kod djece uzrasta do deset godina života, odnosno najmanje pet godina nakon vakcinacije kod djece starije od deset godina života i kod odraslih.

Djeca koja su u uzrastu od dvije godine života vakcinisana konjugovanom vakcinom mogu, ukoliko i dalje postoje kliničke indikacije, primiti polisaharidnu vakcinu.

Polisaharidna vakcina se daje intramuskularno ili supkutano u dozi od 0,5ml u predio deltoidne regije, odnosno prema uputstvu proizvođača. Konjugovana vakcina se daje intramuskularno u dozi od 0,5 ml u predio deltoidne regije ili anterolateralnog dijela femoralne regije u zavisnosti od uzrasta djeteta, odnosno prema uputstvu proizvođača.

12. Imunizacija protiv COVID-19

Vakcinacija protiv COVID-19 preporučuje se kod:

- a) lica starijih od 18 godina života;
- b) djece uzrasta od 12 do 17 godina koja imaju komorbiditete i djece koja u porodici imaju lica sa značajnom imunosupresijom (onkološki pacijenti, HIV/AIDS i dr.). Mogu se vakcinisati i djeca uzrasta od 12 do 17 godina koja ne pripadaju navedenim grupama, uz konsultaciju sa pedijatrom i uz saglasnost roditelja/staratelja.
- c) drugih uzrasnih grupa u skladu sa preporukama nacionalnog Stručnog savjetodavnog tijela za imunizaciju (u daljem tekstu: NITAG).

Vakcinacija se sprovodi potrebnim brojem doz, zavisno od vrste vakcine i preporučenog rasporeda, u skladu sa uputstvom proizvođača i/ili odobrenim preporukama NITAG-a.

13. Imunizacija protiv oboljenja izazvanih humanim papiloma virusima

Tokom 2022. godine planira se početak sprovođenja aktivne imunizacije protiv oboljenja izazvanih humanim papiloma virusima kod djevojčica sa navršenih najmanje devet godina života, odnosno u četvrtom razredu osnovne škole.

Aktivna imunizacija se sprovodi sa odgovarajućim brojem doza vakcine (HPV9) koju je preporučio NITAG, prema uputstvu proizvođača i uzrastu u kojem se daje.

14. Imunizacija protiv virusnog hepatitisa „A”

Imunizacija protiv virusnog hepatitisa „A” sprovodi se vakcinisanjem i revakcinisanjem inaktiviranom vakcinom protiv virusnog hepatitisa "A", prema uputstvu proizvođača.

Postojanje epidemioloških indikacija za imunizaciju protiv virusnog hepatitisa "A" utvrđuje epidemiološka služba nadležnog doma zdravlja odnosno Instituta.

15. Imunizacija protiv drugih zaraznih bolesti

Putnici u međunarodnom saobraćaju imunizuju se i protiv drugih zaraznih bolesti, ako putuju u zemlje koje zahtijevaju imunizaciju protiv određenih zaraznih bolesti ili ako nadležni epidemiolog, na osnovu procjene epidemiološke situacije u državi destinaciji, utvrdi postojanje indikacija za sprovođenje vakcinacije.

Imunizacija protiv drugih zaraznih bolesti se može sprovoditi uvijek kada nadležni doktor uz eventualnu konsultaciju epidemiologa utvrdi postojanje indikacija.

IV. SPROVOĐENJE PROGRAMA

Obavezna imunizacija lica određenog uzrasta protiv tuberkuloze, dječje paralize, difterije, tetanusa, velikog kašlja, hemofilusa influence tip b, hepatitisa "B", malih boginja, zaušaka i crvenke sprovodiće se kontinuirano tokom 2022. godine. Imunizacija se sprovodi sve dok ne budu obuhvaćena sva lica koja podliježu obaveznoj imunizaciji, osim lica kod kojih postoje trajne medicinske kontraindikacije.

U slučaju reakcije na prethodnu dozu vakcine u vidu kolapsa ili stanja sličnom šoku (hipotonično-hiporesponsivne epizode) ili febrilnih konvulzija odnosno drugih neuroloških događaja, indicaciju za davanje sljedećih doza iste vakcine određuje dječji neurolog na osnovu zahtjeva za mišljenje izabranog doktora za djecu.

U slučaju alergijskih reakcija (urtikarija, edem i dr.), na prethodnu dozu vakcine, indicaciju za davanje sljedećih doza iste vakcine određuje pedijatar-imunolog, odnosno alergolog, na osnovu zahtjeva za mišljenje izabranog doktora za djecu.

Dječji neurolog i/ili pedijatar-imunolog mogu dati nalog da se odgovarajuća vakcina ili vakcine aplikuju u bolničkim uslovima.

V. ZAVRŠNA ODREDBA

Ovaj program stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 7-040/22-458/3

Podgorica, 11.februara 2022. godine

Ministarka,
dr Jelena Borovinić Bojović, s.r.

Na osnovu člana 34 Zakona o manjinskim pravima i slobodama („Službeni list Republike Crne Gore”, br. 031/06 od 12.05.2006, 051/06 od 04.08.2006, 038/07 od 22.06.2007, Službeni list Crne Gore”, br. 002/11 od 12.01.2011, 008/11 od 04.02.2011, 031/17 od 12.05.2017) i Pravilnika o obrascu i načinu vođenja evidencije savjeta („Službeni list Crne Gore“ br. 37/08), u postupku upisa savjeta manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice u evidenciju savjeta, postupajući po Zahtjevu br. 08/22 od 07.02.2022. godine za upis u evidenciju Srpskog nacionalnog savjeta Crne Gore, Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava, donosi:

R J E Š E N J E **O UPISU U EVIDENCIJU SAVJETA**

U evidenciju savjeta pod rednim brojem 21. upisuje se savjet manjinskog naroda pod nazivom Srpski nacionalni savjet Crne Gore.

Sjedište Srpskog nacionalnog savjeta Crne Gore je na adresi: Ul. Vuka Karadžića 11, 81000 Podgorica.

Shodno odredbama člana 33 stav 3 Zakona o manjinskim pravima i slobodama, savjet je izabran na period od četiri godine.

Ovlašćeno lice za zastupanje i predstavljanje Srpskog nacionalnog savjeta Crne Gore je dr Momčilo Vuksanović.

Rješenje će se objaviti u „Službenom listu Crne Gore”.

O b r a z l o ž e n j e

Članom 34 stav 1 Zakona o manjinskim pravima i slobodama propisano je da evidenciju savjeta vodi Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava.

Na osnovu člana 34 stav 3 Zakona o manjinskim pravima i slobodama, Ministarstvo za ljudska i manjinskih prava donijelo je Pravilnik o obrascu i načinu vođenja evidencije savjeta.

Članom 3 stav 1 Pravilnika o obrazcu načinu vođenja evidencije savjeta, propisano je da se upis u evidenciju vrši po prijavi ovlašćenog lica.

Zahtjevom za upis u evidenciju savjeta, br. 08/22 od 07.02.2022. godine, Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava obratio se Srpski nacionalni savjet Crne Gore.

Uz prijavu za upis, shodno članu 3 stav 2 Pravilnika, dostavljena je sledeća dokumentacija:

- Zapisnik sa konstitutivne sjednice održane 05.02.2022. godine;
- Akt o izboru predsjednika Srpskog nacionalnog savjeta Crne Gore;
- Statut i Poslovnik Srpskog nacionalnog savjeta Crne Gore.

Uvidom u priloženu dokumentaciju, Ministrstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava konstatuje da su se stekli propisani uslovi za upis Srpskog nacionalnog savjeta Crne Gore u evidenciju savjeta.

Imajući u vidu navedeno, odlučeno je kao u dispozitivu.

Uputstvo o pravnoj zaštiti: Protiv ovog rješenja može podnijeti tužba Upravnom sudu Crne Gore u roku od 30 dana od dana prijema istog.

Br. 01-081/22-1270/2

Podgorica, 09.02.2022. godine

Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava

Državni sekretar,
mr **Bojan Božović**, s.r.

Na osnovu člana 43 stav 1 tačka 1 alineja 2 Zakona o energetici („Službeni list CG“, br. 5/16, 51/17 i 82/20) i člana 15 stav 1 tačka 5 Statuta Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti („Službeni list CG“, broj 135/21), Odbor Agencije, na sjednici od 10. februara 2022. godine, utvrdio je

M E T O D O L O G I J U ZA UTVRĐIVANJE REGULATORNO DOZVOLJENOG PRIHODA I CIJENA ZA KORIŠĆENJE SISTEMA ZA SKLADIŠTENJE GASA

I OPŠTE ODREDBE

Predmet i obim primjene

Član 1

- (1) Ovom metodologijom utvrđuju se uslovi, način i postupak utvrđivanja regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena operatora sistema za skladištenje gasa (u daljem tekstu: operator), metod regulacije cijena za korišćenje sistema za skladištenje gasa, alokacija regulatorno dozvoljenog prihoda na korisnike sistema, elementi za obračun (u daljem tekstu: tarifni elementi) i način izračunavanja cijena po kojima se plaćaju usluge skladištenja gasa.
- (2) Ova metodologija se primjenjuje na operatore i korisnike sistema za skladištenje gasa.

Principi

Član 2

Ova metodologija zasniva se na principima:

- 1) ravnoteže između interesa operatora i korisnika sistema za skladištenje gasa;
- 2) transparentnog i nediskriminatornog pristupa treće strane sistemu za skladištenje gasa;
- 3) korisnik plaća;
- 4) utvrđivanja cijena na transparentan i nepristrasan način na osnovu objektivnih i nediskriminatornih kriterijuma;
- 5) stvaranja povoljnih uslova za investiranje u sistem za skladištenje gasa;
- 6) obezbjeđivanja da se energetska djelatnost koju obavlja operator kao javnu uslugu vrši na nediskriminatoran, transparentan i lako provjerljiv način;
- 7) podsticanja energetske i ekonomske efikasnosti;
- 8) podsticanja obavljanja energetske djelatnosti na način koji doprinosi smanjenju troškova poslovanja;
- 9) olakšavanja efikasne trgovine i konkurencije u oblasti gasa;
- 10) sprječavanja međusobnog subvencionisanja između pojedinih djelatnosti koje obavlja operator i između pojedinih korisnika ili grupa korisnika sistema;
- 11) obezbjeđivanja održivosti sistema za skladištenje gasa.

Metod regulacije

Član 3

Ova metodologija se zasniva na metodi regulacije „trošak plus“, kojom se operatoru određuje maksimalna visina prihoda za regulatorni period, odnosno cijena korišćenja sistema za skladištenje kojom se obezbjeđuje:

- 1) pokrivanje ukupnih opravdanih troškova poslovanja i odgovarajućeg prinosa na efikasno uložena sredstva u obavljanju djelatnosti skladištenja gasa, odnosno održivi razvoj sistema za skladištenje gasa;
- 2) bezbjednost rada sistema.

Izrazi

Član 4

- (1) Izrazi upotrijebljeni u ovoj metodologiji imaju značenje utvrđeno Zakonom o energetici (u daljem tekstu: Zakon).
- (2) U ovoj metodologiji se koriste izrazi koji imaju sljedeće značenje:
 - 1) „t“ je godina podnošenja zahtjeva;
 - 2) **kapacitet** je maksimalna dnevna količina prirodnog gasa u m³/dan, koju korisnik sistema ima pravo da preda ili preuzme iz sistema u skladu sa ugovorom o korišćenju sistema za skladištenje gasa;
 - 3) **m³** prirodnog gasa je količina prirodnog gasa koja pri pritisku od 101.325 Pa (1,01325 bar), temperaturi od 288,15K (15 C⁰) i donjoj toplotnoj vrijednosti od 33.338,35kJ zauzima zapreminu od jednog kubnog metra;
 - 4) **ugovoreni kapacitet** je kapacitet koji je operator dodijelio korisniku sistema na osnovu ugovora, a koji se smatra najvećim dnevnim kapacitetom izraženim u kWh/dan;
 - 5) **obračunski period** je vremenski period za koji se vrši obračun usluga operatora, koji je, po pravilu, kalendarski mjesec;
 - 6) **tarifni elementi** su obračunske veličine na koje se raspoređuje regulatorno dozvoljeni prihod operatora, koji je utvrđen za regulatorni period u skladu sa ovom metodologijom;
 - 7) **tarifa** je cjenovni izraz koji se primjenjuje na svaki od tarifnih elemenata;
 - 8) **inflacija (I)** je projektovana inflacija u Crnoj Gori, koju objavljuje nadležna institucija;
 - 9) **proporcionalni metod obračuna amortizacije** je metod prema kojem je godišnji trošak amortizacije po osnovnom sredstvu isti u toku vijeka trajanja sredstva;
 - 10) **gasni dan** je vremenski period od 24 časa koji počinje u 8.00 časova prije podne po centralnoevropskom vremenu bilo kog dana i završava se u 8.00 časova prije podne po centralnoevropskom vremenu sljedećeg dana. Prilikom prelaska sa „zimskog vremena“ na „ljetnje vrijeme“ i obrnuto, dan će činiti 23 ili 25 sati, u zavisnosti od slučaja.
 - 11) **sbu** (standard bundled units) je standardna međunarodna jedinica na osnovu koje se prodaju skladišni kapaciteti i predstavlja pravo da se gas utiskuje, zadržava u skladištu i povlači iz skladišta.

- (3) Pri izračunavanju prema formulama u ovoj metodologiji, sve vrijednosti koje se izražavaju u procentima se dijele sa 100.

Regulatorni period

Član 5

- (1) Regulatorni period je period za koji se utvrđuje regulatorno dozvoljeni prihod i na osnovu tog prihoda cijene za korišćenje sistema za skladištenje gasa.
- (2) Trajanje regulatornog perioda je jedna kalendarska godina.
- (3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, za operatora koji energetske djelatnosti započinje da obavlja u godini podnošenja zahtjeva Regulatornoj agenciji za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti (u daljem tekstu: Agencija), prvi regulatorni period može započeti u godini podnošenja zahtjeva i trajati do kraja kalendarske godine.

II REGULATORNO DOZVOLJENI PRIHOD

Elementi regulatorno dozvoljenog prihoda

Član 6

- (1) Regulatorno dozvoljeni prihod (u daljem tekstu: prihod), koji se ostvaruje obavljanjem energetske djelatnosti na godišnjem nivou RDP_{t+1} , izračunava se primjenom sljedeće formule i iskazuje u eurima, (€):

$$RDP_{t+1} = TP + A + PS$$

gdje su elementi:

TP - troškovi poslovanja za energetske djelatnosti iz člana 7 ove metodologije, za regulatorni period „t+1”,
 A - amortizacija utvrđena za regulatorne potrebe iz člana 12 ove metodologije, za regulatorni period „t+1”,
 PS - povrat na sredstva iz člana 13 ove metodologije, za regulatorni period „t+1”.

- (2) Elementi iz stava 1 ovog člana utvrđuju se u godini „t” za regulatorni period.
- (3) Za transponovanje u cijene, prihod iz stava 1 ovog člana za regulatorni period umanjuje se za utvrđene ostale prihode iz člana 16 ove metodologije.
- (4) Pri utvrđivanju prihoda za transponovanje u cijene uzimaju se u obzir korekcije po osnovu odstupanja ostvarenih energetske i finansijske veličina od utvrđenih, izvršene u skladu sa pravilima kojima se reguliše način utvrđivanja korekcija.

Troškovi poslovanja za energetske djelatnosti

Član 7

- (1) Troškovi poslovanja za energetske djelatnosti obuhvataju tehno-ekonomski opravdane troškove koji su u funkciji obavljanja energetske djelatnosti, utvrđene za regulatorni period.
- (2) Troškovi poslovanja za energetske djelatnosti utvrđuju se na osnovu dokumentacije dostavljene u skladu sa članom 27 ove metodologije i dokumentacije i podataka kojom raspolaže Agencija.
- (3) Operator je dužan da troškove poslovanja evidentira na računima iz regulatornog kontnog plana sa uputstvom za primjenu, koji utvrđuje Agencija, i iste dokazuje računovodstvenom dokumentacijom i evidencijama koje se vode u skladu sa zakonom kojim je uređeno računovodstvo, računovodstvenim standardima koji se primjenjuju u Crnoj Gori i računovodstvenim politikama operatora.
- (4) Kod utvrđivanja prihoda, u troškove poslovanja ne uključuju se:
 - 1) kazne koje izriču nadležni organi, kao i kamate na odložena, neizvršena i druga plaćanja koja se odnose na neizvršavanje obaveza iz zaključenih ugovora,
 - 2) troškovi po osnovu naknade šteta, koji su posledica propusta operatora,
 - 3) troškovi koji nisu u funkciji obavljanja energetske djelatnosti.
- (5) Za potrebe utvrđivanja prihoda troškovi poslovanja se dijele na:
 - 1) troškove poslovanja na koje se može uticati,
 - 2) troškove poslovanja na koje se djelimično može uticati, i
 - 3) troškove poslovanja na koje se ne može uticati.

Troškovi poslovanja na koje se može uticati

Član 8

- (1) Troškovi poslovanja na koje se može uticati TPu_{t+1} obuhvataju troškove materijala, troškove zarada, naknada zarada i ostale lične rashode, troškove proizvodnih usluga, nematerijalne troškove osim troškova poreza, doprinosa i reprezentacije, troškove nabavke gasa potrebnog za održavanje operativne akumulacije i pogonsku potrošnju i ostale troškove.
- (2) Troškovi poslovanja iz stava 1 ovog člana izračunavaju se primjenom sljedeće formule i iskazuju se u eurima, (€):

$$TPu_{t+1} = T_Z + T_M + T_{PU} + T_{NT} + T_g + T_o$$

gdje su elementi:

T_Z - troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi za regulatorni period „t+1”,

T_M - troškovi materijala za regulatorni period „t+1”,

T_{PU} - troškovi proizvodnih usluga za regulatorni period „t+1”,

T_{NT} - nematerijalni troškovi, osim troškova poreza, doprinosa i reprezentacije za regulatorni period „t+1”,

- T_g - troškovi nabavke gasa potrebnog za održavanje operativne akumulacije i pogonsku potrošnju za regulatorni period „t+1”,
 T_o - ostali troškovi za regulatorni period „t+1”.

Troškovi poslovanja na koje se djelimično može uticati

Član 9

- (1) Troškovi poslovanja na koje se djelimično može uticati TG_{t+1} (u daljem tekstu: troškovi gubitaka) obuhvataju troškove nabavke gasa potrebnog za pokrivanje dozvoljenih pogonskih gubitaka i razlike u mjerenju.
- (2) Visina troškova za nadoknadu gubitaka gasa u sistemu za skladištenje gasa utvrđuje se na osnovu sljedeće formule:

$$TG_{t+1} = K_i * \frac{SG}{1 - SG} * CG$$

gdje su:

- K_i - količina gasa koja se isporučuje iz sistema za skladištenje gasa, planirana energetske bilansom, u regulatornom periodu „t+1“ (m³),
 SG - opravdana stopa gubitaka gasa u sistemu za skladištenje gasa u regulatornom periodu „t+1”,
 CG - opravdana prosječna nabavna cijena gasa, uključujući i sve opravdane zavisne troškove nabavke prirodnog gasa za nadoknadu gubitaka, u regulatornom periodu „t+1” (€/m³).
- (3) Opravdana stopa gubitaka utvrđuje se na osnovu projektne i izvođačke dokumentacije skladišta, kao i uporedne analize ostvarenih stopa gubitaka drugih operatora u okruženju, uzimajući u obzir starost skladišta, materijal skladišta i kvalitet prirodnog gasa.

Troškovi poslovanja na koje se ne može uticati

Član 10

- (1) Troškovi poslovanja na koje se ne može uticati $TPnu_{t+1}$ izračunavaju se primjenom sljedeće formule i iskazuju u eurima, (€):

$$TPnu_{t+1} = T_P + T_{mu} + T_{zs} + T_o$$

gdje je:

- T_P - troškovi koji se odnose na poreze na nepokretnosti, takse i naknade u skladu sa zakonom, za regulatorni period „t+1”,
 T_{mu} - troškovi koji nastaju na osnovu međunarodnih ugovora, za regulatorni period „t+1”,
 T_{zs} - troškovi za zaštitu životne sredine, za regulatorni period „t+1”,
 T_o - ostali troškovi poslovanja na koje se ne može uticati u skladu sa zakonom, za regulatorni period „t+1”,

Troškovi neenergetske djelatnosti

Član 11

- (1) Troškovi poslovanja, amortizacija i povrat na sredstva, koji su zajednički za obavljanje energetske i neenergetske djelatnosti, alociraju se na djelatnosti na osnovu objektivnih i transparentnih pravila (ključevi), koje na predlog operatora utvrđuje Agencija.
- (2) Ako za neenergetske djelatnosti nije moguće izvršiti obračun troškova iz stava 1 ovog člana, dio prihoda od neenergetske djelatnosti, alociran na ovu djelatnost po ključu, koji na predlog operatora utvrđuje Agencija, uključuje se u ostale prihode iz člana 16 ove metodologije.
- (3) Predlog ključeva iz st. 1 i 2 ovog člana, sa ekonomskom analizom na osnovu koje su predloženi, operator dostavlja Agenciji u postupku odobravanja obavljanja neenergetske djelatnosti.

Trošak amortizacije

Član 12

- (1) Trošak amortizacije za regulatorni period utvrđuje se na osnovu:
 - 1) nabavne vrijednosti osnovnih sredstava koja su u funkciji tokom regulatornog perioda,
 - 2) korisnog vijeka upotrebe osnovnih sredstava,
 - 3) primjene proporcionalne metode amortizacije.
- (2) Korisni vijek upotrebe osnovnih sredstava određuje se na osnovu tehničkog i ekonomskog vijeka upotrebe različitih grupa osnovnih sredstava.

Povrat na sredstva

Član 13

Povrat na sredstva PS_{t+1} je dio regulatornog prihoda koji se ostvaruje po osnovu uloženog kapitala i izračunava se primjenom sljedeće formule:

$$PS_{t+1} = ROS * SPK$$

gdje je:

- ROS - regulatorna osnova sredstava iz člana 14 ove metodologije, za regulatorni period „t+1” (€)
 SPK - stopa povrata na kapital iz člana 15 ove metodologije za regulatorni period „t+1”, (%)

Regulatorna osnova sredstava

Član 14

- (1) Regulatorna osnova sredstava ROS_{t+1} je vrijednost sredstava u odnosu na koju se računa povrat na sredstva za regulatorni period, a izračunava se primjenom sljedeće formule i iskazuje u eurima, (€):

$$ROS_{t+1} = OS_t^{net} + I_{t+1} + RK_{t+1}$$

gdje je:

- OS_t^{net} - neto vrijednost osnovnih sredstava koja služe za obavljanje regulisane djelatnosti na kraju godine „t“,
 I_{t+1} - vrijednost investicija iz stava 1 ovog člana je vrijednost odobrenih investicija u sredstva čije je stavljanje u upotrebu planirano za godinu „t+1“,
 RK_{t+1} - radni kapital za regulatorni period „t+1“.

- (2) Vrijednost osnovnih sredstava iz stava 1 ovog člana, za regulatorni period, umanjuje se za vrijednost osnovnih sredstava koje se finansiraju iz kapitalnih doprinosa.
(3) Vrijednost investicija iz stava 1 ovog člana, za regulatorni period, umanjuje se za vrijednost investicija koje se finansiraju iz kapitalnih doprinosa.
(4) U regulatornu osnovu sredstava je uključen radni kapital koji predstavlja sredstva neophodna za nesmetano tekuće poslovanje operatora.
(5) Radni kapital za regulatorni period utvrđuje se u iznosu 1/12 utvrđenih troškova poslovanja iz člana 7 ove metodologije.

Stopa povrata na kapital

Član 15

- (1) Stopa povrata na kapital SPK utvrđuje se za regulatorni period kao ponderisani prosjek troška kapitala $PPTK_{t+1}$, koji uključuje trošak vlasničkog kapitala i trošak pozajmljenog kapitala, ponderisanih prema njihovom udjelu u ukupnom kapitalu operatora, a izračunava se primjenom sljedeće formule:

$$PPTK_{t+1} = \frac{1 + SP_{VK} * \frac{VK_{UDIO}}{1 - SP_t} + SP_{PK} * D_{UDIO}}{1 + I_{t+1}} - 1$$

gdje je:

- $PPTK_{t+1}$ - ponderisani prosječni trošak kapitala (realni, prije oporezivanja), (%)
 SP_{VK} - stopa povrata na vlasnički kapital (nominalna, poslije oporezivanja), (%)
 VK_{UDIO} - vlasnički kapital kao udio ukupnog kapitala,
 SP_{PK} - stopa povrata na pozajmljeni kapital (nominalna), (%)
 D_{UDIO} - pozajmljeni kapital kao udio ukupnog kapitala,
 SP_t - stopa poreza na dobit pravnih lica,
 I_{t+1} - projektovana inflacija.

- (2) Stopa povrata na vlasnički kapital (nominalna, poslije oporezivanja) SP_{VK} izračunava se primjenom sljedeće formule:

$$SP_{VK} = rf + \beta * PRRT + PRZ$$

gdje je:

- rf - stopa oslobođena rizika (nominalna), (%)
 β - beta kompanije,
 $PRRT$ - premija rizika razvijenog tržišta,
 PRZ - premija rizika zemlje, (%).

- (3) Elementi formule iz stava 2 ovog člana izračunavaju se na osnovu parametara sa tržišta kapitala u Crnoj Gori, a ukoliko to nije moguće, na osnovu parametara sa razvijenih tržišta iz izvora navedenih u st. 4 do 7 ovog člana.
(4) Ako se stopa oslobođena rizika rf ne može utvrditi na osnovu parametara raspoloživih u Crnoj Gori, ova stopa će biti jednaka prosječnoj godišnjoj stopi prinosa na njemačke državne obveznice za godinu koja prethodi godini podnošenja zahtjeva sa rokom dospijanja od deset godina.¹
(5) Beta kompanije β predstavlja rizik kompanije poređen sa rizikom ukupnog tržišta, a izračunava se primjenom sljedeće formule:

$$\beta = \beta_{bd} \times 1 + \frac{D_{UDIO}}{VK_{UDIO}}$$

gdje je:

- β_{bd} - prosječna beta, računata bez duga, kompanija za naftu/gas na tržištima u razvoju,²

¹ Izvor: <http://www.ecb.int/stats/money/long/html/index.en.html>

² Izvor: <http://www.stern.nyu.edu/~adamodar/pc/datasets/betaemrg.xls>

$\frac{D_{UDIO}}{VK_{UDIO}}$ - odnos pozajmljenog i vlasničkog kapitala.

- (6) Premija rizika razvijenog tržišta **PRRT** je premija rizika kapitala (S&P 500 indeks).³
- (7) Premija rizika zemlje **PRZ** jednaka je premiji za rizik od neplaćanja zemlje, pomnoženoj koeficijentom volatilnosti tržišta kapitala u zemljama u razvoju.⁴
- (8) Stopa povrata na pozajmljeni kapital **SPPK** računa se kao ponderisana prosječna kamatna stopa na ukupno pozajmljena sredstva koja se koriste za finansiranje sredstava koja služe obavljanju regulisane djelatnosti operatora.
- (9) Ukoliko operator ne koristi kredite za finansiranje sredstava stopa povrata na pozajmljeni kapital utvrđuje se primjenom stope koja je jednaka prosjeku mjesečnih prosječnih ponderisanih aktivnih kamatnih stopa za sektor privrede, za kredite preko jedne godine, za godinu „t-1“ koje objavljuje Centralna banka Crne Gore.

Ostali prihodi

Član 16

- (1) Ostali prihodi su prihodi koji nijesu posebno specificirani, a mogu se pojaviti u redovnom poslovanju.
- (2) Prihodima iz stava 1 ovog člana smatra se i dio prihoda od neenergetske djelatnosti ako nije moguće izvršiti razdvajanje troškova koji su zajednički za pružanje tih djelatnosti.
- (3) Prihodi iz stava 1 ovog člana utvrđuju se na osnovu dokumentacije dostavljene u skladu sa članom 27 ove metodologije i dokumentacije i podataka kojima raspolaže Agencija.
- (4) Ostali prihodi iz st. 1 i 2 ovog člana računaju se kao odbitna stavka za utvrđivanje prihoda ako su pripadajući troškovi priznati prilikom utvrđivanja prihoda.

Raspodjela prihoda

Član 17

Prihod RDP_{t+1} se raspodjeljuje na dio koji se ostvaruje iz tarifnog elementa za standardni paket skladišnog kapaciteta i na dio koji se ostvaruje iz tarifnog elementa za pojedinačne usluge, prema formulama:

$$RDP_{SBU} = 0.95 * RDP_{t+1}$$
$$RDP_{POJ} = 0.05 * RDP_{t+1}$$

gdje su:

RDP_{SBU} - ukupni prihod od tarifnog elementa za standardni paket skladišnog kapaciteta u regulatornom periodu „t+1“, (€);

RDP_{POJ} - ukupni prihod od tarifnog elementa za pojedinačne usluge u regulatornom periodu „t+1“, (€).

Član 18

Ukupni prihod od tarifnog elementa za pojedinačne usluge RDP_{poj} iz člana 17 u regulatornom periodu „t+1“, dijeli se na dio koji se ostvaruje od pojedinačnih stalnih usluga i dio koji se ostvaruje od pojedinačnih prekidnih usluga, prema formulama:

$$RDP_{stal} = 0.5 * RDP_{poj}$$
$$RDP_{prek} = 0.5 * RDP_{poj}$$

gdje su:

RDP_{stal} - prihod od tarifnih elemenata za pojedinačne stalne usluge u regulatornom periodu „t+1“, (€),

RDP_{prek} - prihod od tarifnih elemenata za pojedinačne prekidne usluge u regulatornom periodu „t+1“, (€),

III TARIFE

Tarifni elementi

Član 19

- (1) Iznos tarifnih elemenata za korišćenje sistema za skladištenje gasa utvrđuje se za regulatorni period „t+1“.
- (2) Tarifni element za ugovoreni standardni paket skladišnog kapaciteta na godišnjem nivou T_{SBU} (€/SBU)
- (3) Tarifni elementi za ugovorene pojedinačne stalne usluge na godišnjem nivou:
 - $T_{S,UTIS}$ - tarifni element za stalni kapacitet utiskivanja (€/kWh/dan),
 - $T_{S,POV}$ - tarifni element za stalni kapacitet povlačenja (€/kWh/dan)
 - $T_{S,RV}$ - tarifni element za stalnu radnu zapreminu (€/kWh/dan).
- (4) Tarifni elementi za ugovorene pojedinačne stalne usluge na godišnjem nivou:
 - $T_{P,UTIS}$ - tarifni element za prekidni nenominovani kapacitet utiskivanja (€/kWh/dan),
 - $T_{P,POV}$ - tarifni element za prekidni nenominovani kapacitet povlačenja (€/kWh/dan).
- (5) Tarifni elementi su prikazani u Tabeli 1

³ Izvor: <http://www.stern.nyu.edu/~adamodar/pc/datasets/ctryprem.xls>

⁴ Izvor: <http://www.stern.nyu.edu/~adamodar/pc/datasets/ctryprem.xls>

Tabela 1: Tarifni elementi

Tarifni element	Oznaka	Naziv tarifnog elementa	Mjerna jedinica
Tarifni element za ugovoreni standardni paket skladišnog kapaciteta na godišnjem nivou	T_{SBU}	Tarifni element za standardni paket skladišnog kapaciteta	€/SBU
Tarifni elementi za ugovorene pojedinačne stalne usluge na godišnjem nivou	$T_{S,UTIS}$	tarifni element za stalni kapacitet utiskivanja	€/kWh/dan
	$T_{S,POV}$	tarifni element za stalni kapacitet povlačenja	€/kWh/dan
	$T_{S,RV}$	tarifni element za stalnu radnu zapreminu	€/kWh/dan
Tarifni elementi za ugovorene pojedinačne prekidne usluge na dnevnom nivou	$T_{P,UTIS}$	tarifni element za prekidni nenominovani kapacitet utiskivanja	€/kWh/dan
	$T_{P,POV}$	tarifni element za prekidni nenominovani kapacitet povlačenja	€/kWh/dan

- (6) Iznos tarifnih elemenata iz stava 5 ovog člana, kao i svi iznosi u postupku njihovog obračuna, zaokruženi su na četiri decimalna mjesta, osim tarifnog elementa za standardni paket skladišnog kapaciteta koji se zaokružuje na dvije decimale.

Tarifni elementi za standardni paket skladišnog kapaciteta na godišnjem nivou

Član 20

- (1) Iznos tarifnog elementa za skladištenje gasa za ugovoreni standardni paket skladišnog kapaciteta na godišnjem nivou za regulatorni period „t+1“, izračunava se primjenom sljedeće formule:

$$T_{SBU} = \frac{RDP_{SBU}}{n_{SBU}}$$

gde je:

T_{SBU} - tarifni element za standardni paket skladišnog kapaciteta u regulatornom periodu „t+1“ (€/SBU),

RDP_{SBU} - prihod od standardnih paketa skladišnog kapaciteta u regulatornom periodu „t+1“ (€),

n_{SBU} - planirani broj ugovorenih standardnih paketa skladišnog kapaciteta na godišnjem nivou svih korisnika u regulatornom periodu „t+1“.

Tarifni elementi za pojedinačne usluge

Član 21

- (1) Iznos tarifnog elementa za skladištenje gasa za ugovoreni stalni kapacitet utiskivanja na godišnjem nivou za regulatorni period „t+1“, izračunava se primjenom sljedeće formule:

$$T_{S,UTIS} = k_p \times \frac{0.5 \times RDP_{stal}}{(KAP_{S,UTIS,g} + 0.8 \times KAP_{S,POV,g})}$$

gdje je:

$T_{S,UTIS}$ - tarifni element za stalni kapacitet utiskivanja na godišnjem nivou u regulatornom periodu „t+1“, (€/kWh/dan);

k_p - koeficijent uticaja planiranog prihoda od pojedinačnih stalnih usluga na godišnjem nivou u regulatornom periodu „t+1“ na ukupni planirani prihod od pojedinačnih stalnih usluga u regulatornom periodu „t+1“;

RDP_{stal} - prihod od pojedinačnih stalnih usluga u regulatornom periodu „t+1“, (€);

$KAP_{S,UTIS,g}$ - suma planiranih ugovorenih stalnih kapaciteta utiskivanja na godišnjem nivou svih korisnika u regulatornom periodu „t+1“, (kWh/dan);

$KAP_{S,POV,g}$ - suma planiranih ugovorenih stalnih kapaciteta povlačenja na godišnjem nivou svih korisnika u regulatornom periodu „t+1“, (kWh/dan).

- (2) Iznos tarifnog elementa za skladištenje gasa za ugovoreni stalni kapacitet povlačenja na godišnjem nivou za regulatorni period „t+1“, izračunava se primjenom sljedeće formule:

$$T_{S,POV} = 0.8 * T_{S,UTIS}$$

gdje je:

$T_{S,POV}$ - tarifni element za stalni kapacitet povlačenja na godišnjem nivou u regulatornom periodu „t+1“ (€/kWh/dan);

$T_{S,UTIS}$ - tarifni element za stalni kapacitet utiskivanja na godišnjem nivou u regulatornom periodu „t+1“ (€/kWh/dan).

- (3) Iznos tarifnog elementa za skladištenje gasa za ugovorenu stalnu radnu zapreminu na godišnjem nivou za regulatorni period „t+1“, izračunava se primjenom sljedeće formule:

$$T_{S,RZ} = k_p \times \frac{0.5 \times RDP_{stal}}{KAP_{S,RZ,g}}$$

gdje je:

- $T_{S,RZ}$ - tarifni element za stalnu radnu zapreminu u regulatornom periodu „t+1“, (€/kWh)
 k_p - koeficijent uticaja planiranog prihoda od pojedinačnih stalnih usluga na godišnjem nivou u regulatornom periodu „t+1“ na ukupni planirani prihod od pojedinačnih stalnih usluga u regulatornom periodu „t+1“;
 RDP_{stal} - prihod od pojedinačnih stalnih usluga u regulatornom periodu „t+1“, (€);
 $KAP_{S,RZ,g}$ - ukupna planirana ugovorena stalna radna zapremina na godišnjem nivou u regulatornom periodu „t+1“, (kWh).

- (4) Iznos tarifnog elementa za skladištenje gasa za ugovoreni prekidni nenominovani kapacitet utiskivanja na dnevnom nivou za regulatorni period „t+1“, izračunava se primjenom sljedeće formule:

$$T_{P,UTIS,d} = \frac{\left(\frac{RDP_{prek}}{KAP_{P,UTIS,d} + 0.8 \times KAP_{P,POV,d}} \right)}{365}$$

- $T_{P,UTIS,d}$ - tarifni element za prekidni nenominovani kapacitet utiskivanja na dnevnom nivou u regulatornom periodu „t+1“, (€/kWh/dan);
 RDP_{prek} - prihod od tarifnih elemenata za pojedinačne prekidne usluge u regulatornom periodu „t+1“, (€);
 $KAP_{P,UTIS,d}$ - suma planiranih prekidnih nenominovanih kapaciteta utiskivanja na dnevnom nivou svih korisnika u regulatornom periodu „t+1“ (kWh/dan);
 $KAP_{P,POV,d}$ - suma planiranih prekidnih nenominovanih kapaciteta povlačenja na dnevnom nivou svih korisnika u regulatornom periodu „t+1“ (kWh/dan).

- (5) Iznos tarifnog elementa za skladištenje gasa za prekidni nenominovani kapacitet povlačenja na dnevnom nivou za regulatorni period „t+1“, izračunava se primjenom sljedeće formule:

$$T_{P,POV} = 0.8 * T_{P,UTIS}$$

gdje je:

- $T_{P,POV}$ - tarifni element za prekidni nenominovani kapacitet povlačenja na dnevnom nivou u regulatornom periodu „t+1“ (€/kWh/dan);
 $T_{P,UTIS}$ - tarifni element za prekidni nenominovani kapacitet utiskivanja na dnevnom nivou u regulatornom periodu „t+1“ (€/kWh/dan).

Koeficijenti za korišćenje pojedinačnih stalnih usluga na mjesečnom nivou

Član 22

Koeficijenti za korišćenje pojedinačnih stalnih usluga na mjesečnom nivou $K_{S,M}$ (u daljem tekstu: koeficijenti za mjesečni kapacitet) navedeni su u Tabeli 2.

Tabela 2 – Koeficijenti za mjesečni kapacitet

Mjesec u kojem se koristi pojedinačna stalna usluga	Koeficijent za mjesečni kapacitet utiskivanja (KS, M, UTIS)	Koeficijent za mjesečni kapacitet povlačenja (KS, M, POV)	Koeficijent za mjesečnu radnu zapreminu (KS, M, RZ)
Januar	0,10	0,15	0,10
Februar	0,10	0,15	0,10
Mart	0,10	0,15	0,10
April	0,15	0,10	0,15
Maj	0,15	0,10	0,15
Jun	0,15	0,10	0,15
Jul	0,15	0,10	0,15
Avgust	0,15	0,10	0,15
Septembar	0,15	0,10	0,15
Oktobar	0,15	0,10	0,15
Novembar	0,15	0,10	0,15
Decembar	0,10	0,15	0,10

Koeficijenti za korišćenje pojedinačnih stalnih usluga na dnevnom nivou

Član 23

Koeficijenti za korišćenje pojedinačnih stalnih usluga na dnevnom nivou $K_{S,D}$ (u daljem tekstu: koeficijenti za dnevni kapacitet) jednaki su za sve dane tokom pojedinog mjeseca i navedeni su u Tabeli 3.

Tabela 3 – Koeficijenti za dnevni kapacitet

Mjesec u kojem se koristi pojedinačna stalna usluga na dnevnom nivou	Koeficijent za dnevni kapacitet utiskivanja (KS, D, UTIS)	Koeficijent za dnevni kapacitet povlačenja (KS, D, POV)	Koeficijent za dnevnu radnu zapreminu (KS, D, RZ)
Januar	0,10	0,15	0,10
Februar	0,10	0,15	0,10
Mart	0,10	0,15	0,10
April	0,15	0,10	0,15
Maj	0,15	0,10	0,15
Jun	0,15	0,10	0,15
Jul	0,15	0,10	0,15
Avgust	0,15	0,10	0,15
Septembar	0,15	0,10	0,15
Oktobar	0,15	0,10	0,15
Novembar	0,15	0,10	0,15
Decembar	0,10	0,15	0,10

IV OBRAČUN USLUGE KORIŠĆENJA SISTEMA SKLADIŠTENJA GASA

Naknada za korišćenje sistema skladištenja gasa

Član 24

- (1) Iznos naknade za korišćenje sistema skladištenja gasa za pojedinog korisnika za pojedini mjesec N u regulatornom periodu „t+1“, izračunava se primjenom sljedeće formule:

$$N = N_{SBU} + N_{POJ}$$

gdje je:

N - iznos mjesečne naknade za korišćenje sistema skladištenja gasa, (€),

N_{SBU} - iznos mjesečne naknade za korišćenje ugovoreni standardnih paketa skladišnog kapaciteta, (€);

N_{POJ} - iznos mjesečne naknade za korišćenje ugovoreni pojedinačnih usluga, (€).

- (2) Iznos mjesečne naknade za korišćenje ugovoreni standardnih paketa skladišnog kapaciteta sistema skladištenja gasa za pojedinog korisnika N_{SBU} izračunava se primjenom sljedeće formule:

$$N_{SBU} = T_{SBU} \times \frac{n_{SBU}}{12}$$

gdje je:

T_{SBU} - iznos tarifnog elementa za standardni paket skladišnog kapaciteta, (€/SBU),

n_{SBU} - broj ugovoreni standardnih paketa skladišnog kapaciteta na godišnjem nivou za pojedinog korisnika u regulatornom periodu „t+1“.

- (3) Iznos mjesečne naknade za korišćenje ugovoreni pojedinačnih usluga N_{POJ} izračunava se primjenom sljedeće formule:

$$N_{POJ} = N_{STAL} + N_{PREK}$$

gdje je:

N_{STAL} - iznos mjesečne naknade za korišćenje ugovoreni pojedinačnih stalnih usluga, (€),

N_{PREK} - iznos mjesečne naknade za korišćenje ugovoreni pojedinačnih prekidnih usluga (€).

- (4) Iznos mjesečne naknade za korišćenje ugovoreni pojedinačnih stalnih usluga za pojedinog korisnika N_{STAL} izračunava se primjenom sljedeće formule:

$$N_{STAL} = T_{S,UTIS} \times \frac{kap_{S,UTIS,g}}{12} + T_{S,POV} \times \frac{kap_{S,POV,g}}{12} + T_{S,RZ} \times \frac{kap_{S,RZ,g}}{12} + T_{S,UTIS} \times kap_{S,UTIS,m} \times K_{S,M,UTIS} + T_{S,POV} \times kap_{S,POV,m} \times K_{S,M,POV} + T_{S,RZ} \times kap_{S,RZ,m} \times K_{S,M,RZ} + T_{S,UTIS} \times kap_{S,UTIS,d} \times K_{S,D,UTIS} + T_{S,POV} \times kap_{S,POV,d} \times K_{S,D,POV} + T_{S,RZ} \times kap_{S,RZ,d} \times K_{S,D,RZ}$$

gdje je:

$T_{S,UTIS}$ - iznos tarifnog elementa za stalni kapacitet utiskivanja, za regulatorni period „t+1“ (€/kWh/dan);

$kap_{S,UTIS,g}$ - suma ugovoreni stalnih kapaciteta utiskivanja, na godišnjem nivou, za pojedinog korisnika (kWh/dan);

$T_{S,POV}$ - iznos tarifnog elementa za stalni kapacitet povlačenja, za regulatorni period „t+1“ (€/kWh/dan);

- kap_{S,POV,g}* - suma ugovorenih stalnih kapaciteta povlačenja, na godišnjem nivou, za pojedinog korisnika (kWh/dan);
- T_{S,RZ}* - iznos tarifnog elementa za stalnu radnu zapreminu, na godišnjem nivou, za pojedinog korisnika, za regulatorni period „t+1“ (kWh);
- kap_{S,RZ,g}* - ukupno ugovorena stalna radna zapremina, na godišnjem nivou, za pojedinog korisnika (kWh);
- kap_{S,UTIS,m}* - suma ugovorenih stalnih kapaciteta utiskivanja, na mjesečnom nivou, za pojedinog korisnika (kWh/dan);
- K_{S,M,UTIS}* - koeficijent za mjesečni kapacitet utiskivanja;
- kap_{S,POV,m}* - suma ugovorenih stalnih kapaciteta povlačenja, na mjesečnom nivou, za pojedinog korisnika (kWh/dan);
- K_{S,M,POV}* - koeficijent za mjesečni kapacitet povlačenja;
- kap_{S,RZ,m}* - ukupno ugovorena stalna radna zapremina, na mjesečnom nivou, za pojedinog korisnika (kWh);
- K_{S,M,RZ}* - koeficijent za mjesečnu radnu zapreminu;
- kap_{S,UTIS,d}* - suma ugovorenih stalnih kapaciteta utiskivanja, na dnevnom nivou, za pojedinog korisnika (kWh/dan);
- kap_{S,POV,d}* - suma ugovorenih stalnih kapaciteta povlačenja, na dnevnom nivou, za pojedinog korisnika (kWh/dan);
- kap_{S,RZ,d}* - ukupno ugovorena stalna radna zapremina, na dnevnom nivou, za pojedinog korisnika (kWh);
- K_{S,D,UTIS}* - koeficijent za dnevni kapacitet utiskivanja;
- K_{S,D,POV}* - koeficijent za dnevni kapacitet povlačenja;
- K_{S,D,RZ}* - koeficijent za dnevnu radnu zapreminu;
- d* - gasni dan u mjesecu;
- D* - ukupan broj gasnih dana u mjesecu.
- (5) Iznos mjesečne naknade za korišćenje ugovorenih pojedinačnih prekidnih usluga za pojedinog korisnika *N_{PREK}* izračunava se primjenom sljedeće formule:

$$N_{PREK} = \sum_{d=1}^D T_{P,UTIS} \times kap_{P,UTIS,d} + T_{P,POV} \times kap_{P,POV,d}$$

gdje je:

- T_{P,UTIS}* - iznos tarifnog elementa za prekidni nenominovani kapacitet utiskivanja (€/kWh/dan);
- kap_{P,UTIS,d}* - suma ostvarenih prekidnih nenominovanih kapaciteta utiskivanja na dnevnom nivou, za pojedinog korisnika (kWh/dan);
- T_{P,POV}* - iznos tarifnog elementa za prekidni nenominovani kapacitet povlačenja (€/kWh/dan);
- kap_{P,POV,d}* - suma ostvarenih prekidnih nenominovanih kapaciteta povlačenja na dnevnom nivou, za pojedinog korisnika (kWh/dan),
- d* - gasni dan u mjesecu;
- D* - ukupan broj gasnih dana u mjesecu.

Obračun naknade za korišćenje sistema skladištenja gasa

Član 26

- Operator je dužan obračunati naknadu za korišćenje prenosnog sistema za svakog pojedinog korisnika za svaki pojedini mjesec i za to ispostaviti korisniku jedinstveni račun.
- Obračun i račun iz stava 1 ovog člana operator dostavlja korisniku najkasnije do 15. dana u tekućem mjesecu, za prethodni mjesec.
- Za obračun iz stava 1 ovog člana, za korisnike koji su tokom mjeseca prenijeli, odnosno stekli pravo korišćenja kapaciteta sistema skladištenja gasa na sekundarnom tržištu, naknada za korišćenje sistema za skladištenje gasa za taj kapacitet dijeli se na prenosioca odnosno sticatelja proporcionalno broju gasnih dana u kojima je svaki od njih koristio taj kapacitet u tom mjesecu.
- U slučaju da operator zbog izvođenja planiranih ili neplaniranih radova korisniku ne pruži uslugu skladištenja gasa za ugovoreni standardni paket na godišnjem, kvartalnom i/ili mjesečnom nivou, a prekid pružanja usluge traje najmanje 24 uzastopna sata, naknada za korišćenje sistema skladištenja, koja se u skladu sa stavom 1 ovog člana obračunava za tog korisnika, umanjuje se za iznos naknade za korišćenje sistema skladištenja koja bi se za razdoblje prekida pružanja usluge obračunala da je isti kapacitet sistema skladištenja ugovoren na dnevnom nivou.
- U slučaju da operator zbog izvođenja planiranih ili neplaniranih radova korisniku ne pruži uslugu skladištenja gasa za ugovoreni standardni paket na dnevnom nivou, a prekid pružanja usluge traje najmanje jedan sat, za obračun i račun, iz stava 1 ovog člana, koristi se ugovoreni kapacitet sistema skladištenja na dnevnom nivou umanjen proporcionalno broju sati prekida u tom gasnom danu.

V POSTUPAK UTVRĐIVANJA PRIHODA I CIJENA

Sadržaj zahtjeva

Član 27

- Postupak utvrđivanja prihoda i cijena pokreće se zahtjevom koji je operator dužan da podnese Agenciji u Zakonom propisanom roku.
- Zahtjev iz stava 1 ovog člana dostavlja se na Obrascu **G_s** koji je objavljen na internet stranici Agencije.

- (3) Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana operator je dužan da dostavi sljedeću dokumentaciju:
- 1) poslovni plan za regulatorni period, koji sadrži:
 - a) projekcije finansijskih iskaza,
 - b) projekcije kapitalnih ulaganja,
 - c) dokumentaciju za obračun elemenata iz člana 6 ove metodologije.
 - 2) troškove poslovanja za godinu koja prethodi godini podnošenja zahtjeva,
 - 3) projekciju troškova za regulatorni period iz čl. 8, 9 i 10 ove metodologije,
 - 4) registar osnovnih sredstava, sa obračunom amortizacije, za regulatorni period,
 - 5) obračun neto vrijednosti osnovnih sredstava, za regulatorni period,
 - 6) popis svih dugoročnih i kratkoročnih kredita sa podacima o valuti kredita, izvornoj vrijednosti kredita, kamatnoj stopi i rasporedu otplate duga,
 - 7) detaljan obračun predloženog prihoda i cijena, u skladu sa ovom metodologijom,
 - 8) zaključni list za prethodnu godinu sa otvorenim saldima (nezaključen).
- (4) Operator je dužan da dostavi i druge podatke na zahtjev Agencije, sve do donošenja konačne odluke.

Način dostavljanja dokumentacije

Član 28

Dokumentacija iz člana 27 ove metodologije se dostavlja u pisanoj formi i u elektronskom obliku koji omogućava dalju kompjutersku obradu.

Razmatranje zahtjeva

Član 29

- (1) Agencija na internet stranici objavljuje zahtjev za utvrđivanje regulatornog prihoda i cijena, sa podnesenom dokumentacijom.
- (2) Mišljenja i primjedbe na zahtjev iz stava 1 ovog člana zainteresovana lica mogu dostaviti Agenciji u roku od osam dana od dana njegovog objavljivanja.
- (3) Ako zahtjev sadrži formalni nedostatak ili ako je nerazumljiv ili nepotpun, Agencija će najkasnije u roku do 14 dana od dana prijema zahtjeva zatražiti od podnosioca zahtjeva da nedostatke otkloni i obavještenje o tome objaviti na internet stranici.
- (4) Operator je dužan da nedostatke u zahtjevu otkloni u roku od deset dana od dana prijema podneska iz stava 3 ovog člana.

Objavljivanje izvještaja

Član 30

- (1) Izvještaj o analizi dokumentacije sa predlogom prihoda i cijena Agencija objavljuje na internet stranici.
- (2) Mišljenja i primjedbe na izvještaj iz stava 1 ovog člana, zainteresovana lica mogu dostaviti Agenciji u roku od sedam dana od dana njegovog objavljivanja.

Razmatranje izvještaja

Član 31

- (1) Poziv za sjednicu Odbora Agencije dostavlja se podnosiocu zahtjeva najkasnije osam dana prije dana održavanja sjednice.
- (2) Obavještenje o održavanju sjednice Odbora Agencije objavljuje se na internet stranici.

Donošenje odluke

Član 32

- (1) Odbor Agencije donosi odluku o utvrđivanju prihoda i dostavlja je podnosiocu zahtjeva.
- (2) Odluka iz stava 1 ovog člana objavljuje se u „Službenom listu Crne Gore“ i na internet stranici Agencije.

VI PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 33

- (1) Prvi regulatorni period, u skladu sa ovom metodologijom će Agencija utvrditi posebnom odlukom.
- (2) Zahtjev za utvrđivanje prihoda i cijena za prvi regulatorni period, operator je dužan da podnese najkasnije 90 dana prije početka regulatornog perioda.

Stupanje na snagu

Član 34

Ova metodologija stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 22/440-2

Podgorica, 10.02.2022. godine

Predsjednik Odbora,
Branislav Prelević, s.r.

Na osnovu člana 43 stav 1 tačka 5 Zakona o energetici („Službeni list CG”, br. 5/16, 51/17 i 82/20) i člana 15 stav 1 tačka 3 Statuta Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti („Službeni list CG”, broj 135/21), Odbor Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti, na sjednici od 10. februara 2022. godine, utvrdio je

M E T O D O L O G I J U ZA UTVRĐIVANJE REGULATORNO DOZVOLJENOG PRIHODA I NAKNADE ZA RAD OPERATORA TRŽIŠTA GASA

I OPŠTE ODREDBE

Predmet i obim primjene

Član 1

- (1) Ovom metodologijom utvrđuju se uslovi, način i postupak utvrđivanja regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta gasa (u daljem tekstu: operator).
- (2) Naknada utvrđena na osnovu ove metodologije primjenjuje se na operatora tržišta i korisnike sistema priključene direktno na prenosni i na distributivni sistem.

Principi

Član 2

Ova metodologija zasniva se na principima:

- 1) ravnoteže između interesa operatora i korisnika usluga koje operator pruža kroz obavljanje energetske djelatnosti;
- 2) korisnik plaća;
- 3) obezbjeđenja da se energetska djelatnost koju obavlja operator vrši na nediskriminatoran i transparentan način;
- 4) obezbjeđenja da se naknada za rad operatora utvrđuje na transparentan i nepristrasan način, na osnovu nediskriminatornih kriterijuma;
- 5) obezbjeđenja održivosti poslovanja operatora.

Metod regulacije

Član 3

Kod utvrđivanja regulatorno dozvoljenog prihoda primjenjuje se regulatorni metod „trošak plus“, koji utvrđivanje naknade zasniva na opravdanim troškovima poslovanja, trošku amortizacije uz obezbjeđivanje razumne dobiti i nabavci osnovnih sredstava.

Izrazi

Član 4

- (1) Izrazi upotrijebljeni u ovoj metodologiji imaju značenje utvrđeno Zakonom o energetici (u daljem tekstu: Zakon).
- (2) U ovoj metodologiji se koriste izrazi koji imaju sljedeće značenje:
 - 1) „**t**“ je godina podnošenja zahtjeva;
 - 2) **obračunski period** je vremenski period za koji se vrši obračun izvršenih usluga operatora, koji je, po pravilu, kalendarski mjesec;
 - 3) **proporcionalni metod obračuna amortizacije** je metod prema kojem je godišnji trošak amortizacije po osnovnom sredstvu isti u toku vijeka trajanja sredstva.
- (3) Pri izračunavanju prema formulama u ovoj metodologiji, sve vrijednosti koje se izražavaju u procentima se dijele sa 100.

Regulatorni period

Član 5

- (1) Regulatorni period je period za koji se utvrđuje regulatorno dozvoljeni prihod i naknada za rad operatora tržišta.
- (2) Trajanje regulatornog perioda je jedna kalendarska godina.
- (3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, za operatora koji energetska djelatnost započinje da obavlja u godini podnošenja zahtjeva Regulatornoj agenciji za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti (u daljem tekstu: Agencija), prvi regulatorni period može započeti u godini podnošenja zahtjeva i trajati kraće od jedne kalendarske godine.

II REGULATORNO DOZVOLJENI PRIHOD

Elementi regulatorno dozvoljenog prihoda

Član 6

- (1) Regulatorno dozvoljeni prihod (u daljem tekstu: prihod), koji se ostvaruje obavljanjem energetske djelatnosti na godišnjem nivou RDP_{t+1} , izračunava se primjenom sljedeće formule i iskazuje u eurima, (€):

$$RDP_{t+1} = TP + OS + A + RD$$

gdje su elementi:

- TP** - troškovi poslovanja za energetska djelatnost iz člana 7 ove metodologije, za regulatorni period „t+1”;
- OS** - nabavka osnovnih sredstava, iz člana 8 ove metodologije, za regulatorni period „t+1”;
- A** - amortizacija utvrđena za regulatorne potrebe iz člana 9 ove metodologije, za regulatorni period „t+1”;
- RD** - razumna dobit iz člana 10 ove metodologije, za regulatorni period „t+1”.

- (2) Elementi iz stava 1 ovog člana utvrđuju se u godini „t“, za regulatorni period.
- (3) Za transponovanje u naknadu, prihod iz stava 1 ovog člana za regulatorni period umanjuje se za utvrđene ostale prihode iz člana 11 ove metodologije.
- (4) Pri utvrđivanju prihoda za transponovanje u naknadu uzimaju se u obzir korekcije po osnovu odstupanja ostvarenih energetske i finansijskih veličina od utvrđenih, izvršene u skladu sa pravilima kojima se reguliše način utvrđivanja korekcija.

Troškovi poslovanja

Član 7

- (1) Troškovi poslovanja su tehno-ekonomski opravdani troškovi koji su u funkciji obavljanja djelatnosti, utvrđene za regulatorni period, a obuhvataju: troškove zarada, naknada zarada i ostale lične rashode, troškove materijala, troškove proizvodnih usluga, nematerijalne troškove, finansijske troškove, ostale rashode, troškovi koji se odnose na poreze na imovinu, takse i naknade u skladu sa zakonom i ostali troškovi poslovanja koji se ne mogu kontrolisati u skladu sa zakonom.
- (2) Operator je dužan da troškove poslovanja dokaže računovodstvenom dokumentacijom i evidencijama koje se vode u skladu sa zakonom kojim je uređeno računovodstvo, računovodstvenim standardima koji se primjenjuju u Crnoj Gori i računovodstvenim politikama energetske djelatnosti.
- (3) U troškove poslovanja ne uključuju se:
 - 1) kazne koje izriču nadležni organi, kao i kamate na odložena, neizvršena i druga plaćanja koja se odnose na neizvršavanje obaveza iz zaključenih ugovora;
 - 2) troškovi naknade šteta, nastali zbog propusta operatora tržišta;
 - 3) drugi troškovi koji nisu u funkciji obavljanja energetske djelatnosti.

Izdaci za osnovna sredstva

Član 8

- (1) Osnovna sredstva obuhvataju materijalna i nematerijalna sredstva, koja se u poslovnom procesu koriste duže od godinu dana, i koja ispunjavaju uslove za priznavanje, u skladu sa propisima kojima je uređena oblast računovodstva.
- (2) Operator se priznaju izdaci za nabavku sredstava iz stava 1 ovog člana, koja su neophodna za obavljanje energetske djelatnosti.
- (3) Operator tržišta je dužan da dokaže opravdanost nabavke sredstava iz stava 2 ovog člana, kao i iznose zahtijevane za nabavku.

Trošak amortizacije

Član 9

- (1) Trošak amortizacije za regulatorni period utvrđuje se na osnovu:
 - 1) nabavne vrijednosti osnovnih sredstava koja su u funkciji tokom regulatornog perioda;
 - 2) korisnog vijeka upotrebe osnovnih sredstava;
 - 3) primjene proporcionalnog metoda amortizacije.
- (2) Korisni vijek upotrebe osnovnih sredstava određuje se na osnovu tehničkog i ekonomskog vijeka upotrebe različitih grupa osnovnih sredstava.
- (3) Sredstva odobrena na ime amortizacije operator je dužan da izdvoji na poseban račun i koristi za osnovna sredstva.

Razumna dobit od obavljanja energetske djelatnosti

Član 10

- (1) Razumna dobit od obavljanja energetske djelatnosti se utvrđuje primjenom stope koja je jednaka prosjeku mjesečnih prosječnih ponderisanih pasivnih kamatnih stopa na depozite pravnih lica ročnosti od jedne do tri godine za godinu t-1 koje objavljuje Centralna banka Crne Gore.
- (2) Stopa utvrđena na način iz stava 1 ovog člana primjenjuje se na ukupne utvrđene troškove poslovanja za regulatornu godinu.

Ostali prihodi

Član 11

Ostali prihodi su prihodi od obavljanja neenergetske djelatnosti, prihodi od premija, subvencija, donacija, prihodi od naknada za pružanje usluga evidentiranja bilateralnih ugovora i drugi prihodi koji nisu posebno specificirani, a mogu se pojaviti u poslovanju operatora tržišta.

III IZRAČUNAVANJE NAKNADE

Naknada i plaćanje

Član 12

Jedinična naknada za rad operatora tržišta N_{t+1} izračunava se primjenom sljedeće formule:

$$N_{t+1} = \frac{RDP - OP}{G_{net}}$$

gdje je:

RDP - regulatorno dozvoljeni prihod za regulatorni period „t+1”, (€);

OP - prihodi iz drugih izvora, iz člana 11 ovih pravila, (€);

G_{net} - količina gasa planirana energetske bilansom za isporuku korisnicima sistema priključenim na prenosni sistem (kWh).

Član 13

- (1) Korisnici sistema priključeni direktno na prenosni i na distributivni sistem, pojedinačno, plaćaju operatoru naknadu N_{dk} koja se mjesečno obračunava primjenom sljedeće formule:

$$N_{dk} = \frac{E_{dk} \times N_{t+1}}{12}$$

gdje je:

E_{dk} - količina gasa planirana energetske bilansom, za regulatorni period „t+1”, za isporuku korisnicima sistema priključenim direktno na prenosni i na distributivni sistem, (kWh);

N_{t+1} - jedinična naknada za rad operatora tržišta, (€/kWh).

- (2) Mjesečna naknada iz stava 1 ovog člana, sastavni je dio naknade za snabdijevanje, i plaća je snabdjevač operatoru, u ime i za račun korisnika sistema koje snabdijeva.

IV POSTUPAK UTVRĐIVANJA REGULATORNO DOZVOLJENOG PRIHODA I NAKNADE

Sadržaj zahtjeva

Član 14

- (1) Postupak utvrđivanja prihoda i naknade pokreće se zahtjevom koji je operator dužan da podnese Agenciji u Zakonom propisanom roku.
- (2) Zahtjev iz stava 1 ovog člana dostavlja se na Obrascu **OTG** koji je objavljen na internet stranici Agencije.
- (3) Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana operatora je dužan da dostavi sljedeću dokumentaciju:
- 1) poslovni plan za regulatorni period, koji sadrži:
 - a) projekcije finansijskih iskaza,
 - b) projekcije nabavke osnovnih sredstava,
 - c) projekcije troškova poslovanja i prihode,
 - d) dokumentaciju za obračun elemenata iz člana 6 ove metodologije;
 - 2) troškove poslovanja za godinu koja prethodi godini podnošenja zahtjeva;
 - 3) registar osnovnih sredstava, sa obračunom amortizacije za regulatorni period;
 - 4) obračun neto vrijednosti osnovnih sredstava za regulatorni period;
 - 5) popis svih dugoročnih i kratkoročnih kredita sa podacima o valuti kredita, izvornoj vrijednosti kredita, kamatnoj stopi i rasporedu otplate duga;
 - 6) detaljan obračun predloženog prihoda i naknade, u skladu sa ovom metodologijom;
 - 7) zaključni list za prethodnu godinu sa otvorenim saldima (nezaključen).
- (4) Operator je dužan da dostavi i druge podatke na zahtjev Agencije, sve do donošenja konačne odluke.

Način dostavljanja dokumentacije

Član 15

Dokumentacija iz člana 14 ove metodologije se dostavlja u pisanoj formi i u elektronskom obliku.

Razmatranje zahtjeva

Član 16

- (1) Agencija na internet stranici objavljuje zahtjev za utvrđivanje regulatornog prihoda i naknade, sa podnesenom dokumentacijom.
- (2) Mišljenja i primjedbe na zahtjev iz stava 1 ovog člana zainteresovana lica mogu dostaviti Agenciji u roku od osam dana od dana njegovog objavljivanja.
- (3) Ako zahtjev sadrži formalni nedostatak ili ako je nerazumljiv ili nepotpun, Agencija će najkasnije u roku do 14 dana od dana prijema zahtjeva zatražiti od podnosioca zahtjeva da nedostatke otkloni i obavještenje o tome objaviti na internet stranici.
- (4) Operator je dužan da nedostatke u zahtjevu otkloni u roku od deset dana od dana prijema podneska iz stava 3 ovog člana.

Objavlivanje izvještaja

Član 17

- (1) Izvještaj o analizi dokumentacije sa predlogom prihoda i naknade Agencija objavljuje na svojoj internet stranici.
- (2) Mišljenja i primjedbe na izvještaj iz stava 1 ovog člana, zainteresovana lica mogu dostaviti Agenciji u roku od sedam dana od dana njegovog objavljivanja.

Razmatranje izvještaja

Član 18

- (1) Poziv za sjednicu Odbora Agencije dostavlja se podnosiocu zahtjeva najkasnije osam dana prije dana održavanja sjednice.
- (2) Obavještenje o održavanju sjednice Odbora Agencije objavljuje se na internet stranici Agencije.

Donošenje odluke

Član 19

- (1) Odbor Agencije donosi odluku o utvrđivanju prihoda i naknada u roku utvrđenim Zakonom i dostavlja je podnosiocu zahtjeva i drugim subjektima iz člana 1 stava 2 ove metodologije.
- (2) Odluka iz stava 1 ovog člana objavljuje se u „Službenom listu Crne Gore“ i na internet stranici Agencije.

V PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Prvi regulatorni period

Član 20

- (1) Prvi regulatorni period, u skladu sa ovom metodologijom će Agencija utvrditi posebnom odlukom.
- (2) Zahtjev za utvrđivanje prihoda i naknade za prvi regulatorni period, operator je dužan da podnese najkasnije 90 dana prije početka regulatornog perioda.
- (3) Podatke o energetske veličinama iz člana 12 ove metodologije u slučaju da nisu utvrđene u energetske bilansu ili postoji značajna razlika između podataka o energetske veličinama u energetske bilansu i zahtjevu, operator je dužan da podnese Agenciji najkasnije tri mjeseca prije početka prvog regulatornog perioda.

Stupanje na snagu

Član 21

Ova metodologija stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 22/439-2
Podgorica, 10.02.2022. godine

Predsjednik Odbora,
Branislav Prelević, s.r.

212.

97129 zbirno

Na osnovu člana 33 stav 2 Zakona o državnoj upravi („Službeni list CG”, br. 78/18 i 70/21), a u vezi sa članom 59 Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list CG”, br. 2/18, 34/19 i 8/21), Vlada Crne Gore je, na sjednici od 10. februara 2022. godine, donijela

R J E Š E N j E
O IMENOVANJU DIREKTORICE ZAVODA ZA
HIDROMETEOROLOGIJU I SEIZMOLOGIJU

Za direktoricu Zavoda za hidrometeorologiju i seizmologiju imenuje se Dušica Brnović, diplomirana ekonomistkinja, dosadašnja vršiteljka dužnosti direktorice ovog zavoda.

Broj: 04-386/3

Podgorica, 10. februara 2022. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
prof. dr **Zdravko Krivokapić**, s.r.

213.

Na osnovu člana 44 stav 1, a u vezi sa članom 21 stav 2 i članom 22 stav 1 tačka 1 Zakona o kulturi („Službeni list CG”, br. 49/08, 16/11, 40/11 i 38/12) i člana 6 Odluke o osnivanju Javne ustanove Filmski centar Crne Gore („Službeni list CG”, broj 6/17), Vlada Crne Gore je, na sjednici od 10. februara 2022. godine, donijela

R J E Š E N j E
O RAZRJEŠENJU DVIJE ČLANICE SAVJETA JAVNE USTANOVE FILMSKI
CENTAR CRNE GORE

Razrješavaju se dvije članice Savjeta Javne ustanove Filmski centar Crne Gore, i to:

- 1) Jovana Bojović, dramaturg, prije isteka mandata, zbog podnošenja ostavke i
- 2) Zorana Kralj, producent, zbog isteka mandata.

Broj: 04-450/3

Podgorica, 10. februara 2022. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
prof. dr **Zdravko Krivokapić**, s.r.

214.

Na osnovu člana 44 stav 1 Zakona o kulturi („Službeni list CG”, br. 49/08, 16/11, 40/11 i 38/12) i člana 6 Odluke o osnivanju Javne ustanove Filmski centar Crne Gore („Službeni list CG”, broj 6/17), Vlada Crne Gore je, na sjednici od 10. februara 2022. godine, donijela

R J E Š E N J E
O IMENOVANJU TRI ČLANA SAVJETA JAVNE USTANOVE FILMSKI CENTAR
CRNE GORE

Imenuju se tri člana Savjeta Javne ustanove Filmski centar Crne Gore, i to:

- 1) Slaviša Čurović, glumac,
- 2) Irena Tatar, poslovna psihološkinja i novinarka i
- 3) Danijela Radulović, savjetnica za filmsku produkciju i komplementarne djelatnosti, predstavnik zaposlenih u ovoj javnoj ustanovi.

Broj: 04-451/3

Podgorica, 10. februara 2022. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
prof. dr **Zdravko Krivokapić**, s.r.

215.

Na osnovu člana 35 Zakona o državnoj upravi („Službeni list CG”, br. 78/18 i 70/21), a u vezi sa članom 60 stav 1 alineja 2 Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list CG”, br. 2/18, 34/19 i 8/21), Vlada Crne Gore je, na sjednici od 10. februara 2022. godine, donijela

R J E Š E N J E
O PRESTANKU MANDATA GENERALNE DIREKTORICE DIREKTORATA ZA
EU INTEGRACIJE, MEĐUNARODNU SARADNJU I KLIMATSKE PROMJENE U
MINISTARSTVU EKOLOGIJE, PROSTORNOG
PLANIRANJA I URBANIZMA

Jovani Žarić, generalnoj direktorici Direktorata za EU integracije, međunarodnu saradnju i klimatske promjene u Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, prestaje mandat na lični zahtjev.

Broj: 04-529/3

Podgorica, 10. februara 2022. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
prof. dr **Zdravko Krivokapić**, s.r.

216.

Na osnovu člana 107 stav 1, a u vezi sa članom 97 stav 2 Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti („Službeni list CG”, br. 27/ 13, 1/15, 42/15, 47/15, 56/16, 66/16,1/17, 31/17, 42/17, 50/17 i 59/21), Vlada Crne Gore je, na sjednici od 10. februara 2022. godine, donijela

R J E Š E N j E
O RAZRJEŠENJU PREDsjedNICE I ČLANICE UPRAVNOG ODBORA JU
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD ZA PRIJESTONICU CETINjE

Razrješavaju se predsjednica i članica Upravnog odbora JU Centar za socijalni rad za Prijestoicu Cetinje, prije isteka mandata, i to:

- Jovana Milićević, predstavница osnivača, predsjednica i
- Jelena Raičević, predstavница osnivača, članica.

Broj: 04-538/2

Podgorica, 10. februara 2022. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
prof. dr **Zdravko Krivokapić**, s.r.

217.

Na osnovu člana 107 stav 1 Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti („Službeni list CG”, br. 27/13, 1/15, 42/15, 47/15, 56/16, 66/16,1/17, 31/17, 42/17, 50/17 i 59/21), Vlada Crne Gore je, na sjednici od 10. februara 2022. godine, donijela

R J E Š E N j E
O IMENOVANJU PREDSJEDNIKA I ČLANICE UPRAVNOG ODBORA JU
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD ZA PRIJESTONICU CETINJE

Imenuju se predsjednik i članica Upravnog odbora JU Centar za socijalni rad za Prijestonicu Cetinje, i to:

- Svetozar Nikolić, predstavnik osnivača, predsjednik i
- Jovana Aničić, predstavnica osnivača, članica.

Broj: 04-538/3

Podgorica, 10. februara 2022. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
prof. dr **Zdravko Krivokapić**, s.r.

218.

Na osnovu člana 36a stav 2 Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju („Službeni list RCG”, br. 21/04, 49/07 i 60/07 i „Službeni list CG“ br. 30/17 i 70/17), Vlada Crne Gore je, na sjednici od 10. februara 2022. godine, donijela

R J E Š E N j E
O IMENOVANJU PREDsjedNICE KOMISIJE ZA ŽALBE U POSTUPKU ZA
POVRAĆAJ IMOVINSKOG
PRAVA ILI OBEŠTEĆENJE

Za predsjednicu Komisije za žalbe u postupku za povraćaj imovinskog prava ili obeštećenje imenuje se ANA SRDANOVIĆ, specijalista pravnih nauka.

Broj: 04-533/2

Podgorica, 10. februara 2022. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
prof. dr **Zdravko Krivokapić**, s.r.

219.

97006-1

Po izvršenom sravnjenju sa izvornim tekstom utvrđeno je da se u tekstu Odluke o usklađivanju visine osnova za ostvarivanje prava na materijalno obezbjeđenje i visine materijalnih davanja iz socijalne i dječje zaštite („Službeni list CG“, broj 14/22) potkrala greška, pa se daje

ISPRAVKA
ODLUKE O USKLAĐIVANJU VISINE OSNOVA ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA
MATERIJALNO OBEZBJEĐENJE I VISINE MATERIJALNIH DAVANJA IZ
SOCIJALNE I DJEČJE ZAŠTITE

U članu 1 stav 1 tačka 3 podtačka c al. 2 i 3 umjesto riječi: „44,60 eura” treba da stoje riječi: „44,66 eura”.

Podgorica, 14. februara 2022. godine

Iz Sekretarijata za zakonodavstvo